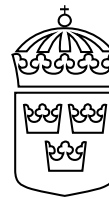

Regeringens proposition

2025/26:36

Kustbevakningens sjöövervakning

Prop.
2025/26:36

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 30 oktober 2025

Lotta Edholm

Carl-Oskar Bohlin
(Försvarsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag för att Kustbevakningen ska ges förutsättningar för att utveckla sina förmågor och sitt arbetssätt.

I propositionen föreslår regeringen därför

- att Kustbevakningens uppgift att självständigt förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet utökas till att omfatta alla brott som begås i den maritima miljön och som har samband med myndighetens uppdrag,
- utökad sekretess för uppgifter i Kustbevakningens register, Sjöbasis, till skydd för allmänna intressen och för enskilda,
- sekretess hos Kustbevakningen för uppgifter som förekommer i analysverksamhet, till skydd för allmänna intressen och för enskilda, och
- bestämmelser om personuppgiftsbehandling hos Kustbevakningen vid analysverksamhet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2026.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i kustbevakningslagen (2019:32)	7
2.3	Förslag till lag om ändring i kustbevakningsdatalagen (2019:429)	9
3	Ärendet och dess beredning	11
4	Sjöövervakning	11
4.1	Kustbevakningens uppdrag att bedriva sjöövervakning	11
4.1.1	Kustbevakningen behöver ges möjlighet att utveckla sina förmågor och arbetssätt för att möta det förändrade säkerhetsläget	13
4.1.2	Sjöövervakningsrådet	14
4.2	Kustbevakningens underrättelseuppdrag	15
4.2.1	Kustbevakningens underrättelseuppdrag behöver utvidgas till att omfatta fler brottstyper än i dag	17
5	Sekretessregleringen	20
5.1	Grunderna i offentlighets- och sekretessregleringen	20
5.1.1	Offentlighetsprincipen	20
5.1.2	Innebörden av sekretess och sekretessbrytande bestämmelser	21
5.1.3	Sekretessbestämmelsernas uppbyggnad	21
5.1.4	Överföring av sekretess	22
5.1.5	Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter	23
5.2	En ny sekretessbestämmelse för uppgifter i Sjöbasis	24
5.3	En ny sekretessbestämmelse för uppgifter som förekommer i Kustbevakningens analysverksamhet	33
5.4	Sekretess för en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i Sjöbasis	38
5.5	Sekretess för en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i Kustbevakningens analysverksamhet	42
5.6	Sekretessbrytande bestämmelser	45
6	Personuppgiftsbehandling	46
6.1	Grundläggande reglering om personlig integritet och personuppgiftsbehandling	46
6.2	Gällande personuppgiftsreglering för Kustbevakningen	47
6.3	Behandling av personuppgifter i samband med arbete med sjölägesbilder och analyser av dessa	48

6.4	Behandling av personuppgifter i Sjöbasis i brottsbekämpande syfte	50
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	53
8	Konsekvenser	54
8.1	Konsekvenser för totalförsvaret, det brottsbekämpande arbetet och för enskilda	54
8.2	Konsekvenser för statliga myndigheter	57
8.3	Övriga konsekvenser	58
9	Författningskommentar	59
9.1	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	59
9.2	Förslaget till lag om ändring i kustbevakningslagen (2019:32)	62
9.3	Förslaget till lag om ändring i kustbevakningsdatalagen (2019:429)	63
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Hemställan om lag- och förordningsändringar för en mer effektiv samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation samt insamling, bearbetning och analys av sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget eller andra myndigheters behov	65
Bilaga 2	Promemorians lagförslag	66
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	75
Bilaga 4	Lagrådsremissens lagförslag	76
Bilaga 5	Lagrådets yttrande	82
Bilaga 6	Försvarsdepartementet	84
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 30 oktober 2025		84

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i kustbevakningslagen (2019:32).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i kustbevakningsdatalagen (2019:429).

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 29 kap. 13 a § och rubriken närmast före 29 kap. 13 a § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 18 kap. 18 b och 18 c §§ och 29 kap. 13 b §, och närmast före 18 kap. 18 b § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

Sjöövervakning

18 b §

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, om det kan antas att verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

18 c §

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen (2019:429), om det kan antas att verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

**Samordning av civila behov av Sjöövervakning
sjöövervakning m.m.**

13 a §¹

Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation för uppgift om en enskilds *affärs- eller driftförhållanden*, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation för uppgift om en enskilds *personliga eller ekonomiska förhållanden*, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. *Om uppgiften avser en enskilds personliga förhållanden gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.*

13 b §

Sekretess gäller hos Kustbevakningen i sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen (2019:429) för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Om uppgiften avser en enskilds personliga förhållanden gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

2.2 Förslag till lag om ändring i kustbevakningslagen (2019:32)

Prop. 2025/26:36

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 2 § kustbevakningslagen (2019:32) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §¹

Kustbevakningens direkta brottsbekämpning omfattar brott som rör

1. skyddslagstiftning i

- a) lagen (2004:487) om sjöfartsskydd,
- b) skyddslagen (2010:305), och
- c) lagen (2016:319) om skydd för geografisk information,

2. sjötrafik och sjösäkerhet i

a) lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn,

b) lagen (1983:294) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän flottled,

c) mönstringslagen (1983:929),

d) sjölagen (1994:1009),

e) lagen (1994:1776) om skatt på energi,

f) lagen (1998:958) om vilotid för sjömän,

g) fartygssäkerhetslagen (2003:364),

h) lagen (2006:263) om transport av farligt gods,

i) barlastvattenlagen (2009:1165), och

j) lagen (2021:626) om förarbevis för vattenskoter,

3. vattenförorening och miljö i

a) 10 kap. 1 § lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, och

b) 29 kap. 1 § första stycket 1 miljöbalken i fråga om utsläpp från fritidsfartyg, samt 29 kap. 2–2 b §§, 4 § första stycket 1 j i fråga om otillåten hantering av ammunition som innehåller bly, 4 a § och 8 § första stycket 12 och 13 samma balk,

4. överträdelser av fiske- och jaktlagstiftning i

a) jaktlagen (1987:259),

b) fiskelagen (1993:787),

c) lagen (1994:1709) om EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken, och

d) vapenlagen (1996:67),

5. forntinnen och vrak i

a) 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950), och

b) lagen (1995:732) om skydd för gravfriden vid vraket efter passagerarfartyget Estonia,

6. Sveriges maritima zoner i

a) lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, och

b) lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon,

¹ Senaste lydelse 2024:755.

7. trafikbrottslagstiftning i 4 och 4 a §§ lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, och

8. tullagstiftning i

- a) inregränslagen (1996:701),
- b) lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,
- c) lagen (2000:1225) om straff för smuggling,
- d) lagen (2006:1329) om handel med vissa varor som kan användas till dödsstraff eller tortyr, m.m., och
- e) tullagen (2016:253).

Brott som har begåtts i Sveriges maritima zoner omfattas alltid av den direkta brottsbekämpningen.

Kustbevakningens uppgift att självständigt förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet omfattar alla brott som begås i den maritima miljön och som har samband med myndighetens uppdrag.

Regeringen får meddela föreskrifter om att ytterligare brott med endast böter i straffskalan ska ingå i den direkta brottsbekämpningen.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

2.3 Förslag till lag om ändring i kustbevakningsdatalagen (2019:429)

Prop. 2025/26:36

Härigenom föreskrivs att 2 och 7 §§ kustbevakningsdatalagen (2019:429) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Kustbevakningens operativa verksamhet som rör

1. sjöövervakning,
2. räddningstjänst,
3. samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, *och*

3. samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation,

4. *insamling, bearbetning och analyser av sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget och andra berörda myndigheters behov samt förmedling av sjölägesbilder och analyser till berörda myndigheter, och*

4. internationellt samarbete.

5. internationellt samarbete.

Lagen gäller inte vid behandling av personuppgifter som omfattas av lagen (2018:1695) om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

7 §

Personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för att

1. bedriva sjöövervakning för att övervaka den allmänna ordningen och säkerheten till sjöss samt bedriva den kontroll och tillsyn som Kustbevakningen är skyldig att utföra,

2. bedriva räddningstjänst,

3. samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter,

4. *samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget och andra berörda myndigheters behov samt förmedla sjölägesbilder och analyser till berörda myndigheter,*

4. utreda och besluta i ärenden om vattenföroreningsavgift och ta emot sådana avgifter, eller

5. fullgöra skyldigheter inom ramen för internationellt samarbete med sjöövervakning och räddningstjänst.

5. utreda och besluta i ärenden om vattenföroreningsavgift och ta emot sådana avgifter, eller

6. fullgöra skyldigheter inom ramen för internationellt samarbete med sjöövervakning och räddningstjänst.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

Kustbevakningen har i en promemoria fört fram att det är angeläget att vissa författningsändringar genomförs för att myndigheten ska kunna utveckla sitt arbete med att samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Förvarsdepartementet (Fö2024/01744). I denna proposition behandlas promemorians lagförslag.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 2 oktober 2025 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 4*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*. Regeringen följer inte Lagrådets förslag som behandlas i avsnitt 5.4 och 5.5. I förhållande till lagrådsremissens lagförslag görs vissa språkliga och redaktionella ändringar.

4 Sjöövervakning

4.1 Kustbevakningens uppdrag att bedriva sjöövervakning

Kustbevakningen har enligt 1 § förordningen (2019:84) med instruktion för Kustbevakningen (instruktionen för Kustbevakningen) till uppgift att bedriva sjöövervakning och utföra räddningstjänst till sjöss. Av 15 § samma förordning framgår vidare att myndigheten ska samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter.

Inom ramen för sjöövervakningen har Kustbevakningen enligt 2 § instruktionen för Kustbevakningen till uppgift att självständigt ansvara för eller biträda en annan myndighet med brottsbekämpning och ordningshållning i enlighet med kustbevakningslagen (2019:32) och annan författning. Kustbevakningen har enligt 3 § instruktionen för Kustbevakningen även inom ramen för sjöövervakningen till uppgift att bedriva kontroll och tillsyn i enlighet med vad som framgår av särskild författningsreglering eller författningsenliga överenskommelser med andra myndigheter.

Kustbevakningens uppdrag att bedriva sjöövervakning och utföra räddningstjänst till sjöss ska kunna verkställas oavsett omvärlds- och säkerhetsläge. Som en del av samhällets krisberedskap och totalförsvaret upprätthåller Kustbevakningen samhällsviktig verksamhet inom ramen för de ordinarie ansvarsområdena. Kustbevakningen ska som beredskapsmyndighet ha förmåga att, enskilt och tillsammans med andra verksamheter, värna samhällets skyddsvärden i alla lägen på hotskalan. Det betyder att hantera händelser från olyckor till kriser och att

Prop. 2025/26:36 upprätthålla de samhällsviktiga funktionerna vid höjd beredskap och då ytterst krig.

I propositionen Det nya försvaret (prop. 1999/2000:30 s. 149) bedömde regeringen att de civila myndigheternas behov av sjöinformation kommer att öka, bland annat när det gäller gränskontroll och gränsöverskridande brottslighet, men även för att öka tillgängligheten, framkomligheten och säkerheten för sjöfarten. Regeringen anförde vidare att detta lämpligen kunde åstadkommas genom att en civil myndighet ges ett samordningsansvar för att inhämta övriga civila myndigheters övervakningsbehov samt se till att berörda civila myndigheter ges tillgång till aktuell information.

Syftet med Kustbevakningens samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av sjöinformation är att berörda myndigheter ska lämna sjöinformation till Kustbevakningen som i sin tur ska samordna, bearbeta och lagra den insamlade informationen. Resultatet av Kustbevakningens informationsbearbetning ska sedan på ett effektivt sätt förmedlas till de myndigheter som är i behov av sjöinformation. Avsikten är att tillgängligheten till befintlig sjöinformation därmed ska öka och att urval, sammanställning och presentation av efterfrågad sjöinformation från olika källor ska effektiviseras, samt att operativt myndighetssamarbete ska underlättas (prop. 2008/09:152 s. 32–33).

För att uppfylla myndighetens uppgift att samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation har Kustbevakningen utvecklat ett informationssystem – Sjöbasis. I Sjöbasis samlas, bearbetas och lagras relevant sjöinformation och görs tillgänglig för de myndigheter som behöver den. Sjöbasis är alltså ett gränssnitt för att presentera sjöinformation från ett flertal olika källor. Sjöinformation rapporteras i dag in till Sjöbasis från system i Försvarsmakten, Sjöfartsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Polismyndigheten, Tullverket, Transportstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Kustbevakningen, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), Naturvårdsverket, Luftfartsverket och Europeiska sjösäkerhetsbyrån (European Maritime Safety Agency, Emsa). Informationen sammanställs och fördelas vidare av Kustbevakningen till berörda myndigheter.

Kustbevakningen reglerar tillgången till sjöinformation, både på myndighetsnivå och på användarnivå, med utgångspunkt i bestämmelserna om direktåtkomst i kustbevakningsdatalagen (2019:429).

Kungliga Örlogsmannasällskapet anser att nuvarande separering mellan militär och civil sjöövervakning är kontraproduktiv utifrån både ett resursperspektiv och ett samlat nationellt operativt perspektiv. Örlogsmannasällskapet rekommenderar därför regeringen att överväga om uttrycken civil sjöövervakning och civil sjöinformation bör tas bort ur nomenklatur och ersättas med uttrycket nationell sjölägesbild alternativt begreppet maritim sjölägesbild. Även *Försvarsmakten* för fram att det finns ett behov av att göra en sammanställd sjölägesbild av Kustbevakningens civila och Försvarsmaktens militära sjölägesbild. På sikt behöver det därför övervägas var ansvaret för att ta fram en sammanställd sjölägesbild, i form av ett nationellt sjöläge, bör ligga. Regeringen konstaterar att denna fråga inte har varit föremål för beredning inom ramen för detta lagstiftningsprojekt. Frågan faller därför utanför ramen för detta projekt.

4.1.1 Kustbevakningen behöver ges möjlighet att utveckla sina förmågor och arbetssätt för att möta det förändrade säkerhetsläget

I propositionen Totalförsvaret 2025–2030 (prop. 2024/25:34 s. 15) konstateras att säkerhetsläget såväl i Sveriges närområde som globalt präglas av instabilitet och oförutsägbarhet och att det finns en bred och alltmer komplex hotbild mot Sverige och svenska intressen samt ökade risker för svensk säkerhet. Främmande makt, terrorister och våldsbejakande extremister agerar på ett sätt som innebär att hoten överlappar och förstärks.

Omvärldsutvecklingen med bland annat den ryska s.k. skuggflottan och en ökad militär närvaro i Östersjön medför att sjöövervakning bör vara en prioriterad förmåga (samma prop. s. 139).

Utvecklingen i Sveriges närområde, inte minst efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, ställer nya och högre krav på både det militära och det civila försvaret. Det rådande säkerhetspolitiska läget ställer också högre krav på svenska myndigheters förmåga att samverka.

Den organiserade brottsligheten, våldsbejakande extremism samt utvecklingen i Sveriges närområde har lett till nya och föränderliga risk- och hotbilder, såsom ett ökat miljöhot, användning av nya typer av bränslen samt hybrida aktiviteter som exempelvis cyberattacker, sabotage mot kritisk undervattensinfrastruktur, instrumentalisering av migranter och störningar av GNSS- och GPS-funktioner. Denna utveckling ställer allt högre krav på Kustbevakningens förmåga att samla in och förmedla sjörelaterad information samt samverka med andra myndigheter för att på så sätt bygga upp kunskap om sjöläget för att kunna analysera och upptäcka avvikelser utifrån ett identifierat och vid olika tidpunkter bedömt normalläge.

Med hänsyn till det förändrade säkerhetsläget bedömer regeringen, i likhet med den bedömning som görs i promemorian, att Kustbevakningen behöver kunna klarlägga hur normalbilden ser ut, vilka trender och tendenser som kan noteras, vad som avviker från normalbilden, vilka aktörer som har intresse av informationen och hur denna kan delas med relevanta aktörer. Det är också viktigt att klarlägga om Kustbevakningen har den information som myndigheten behöver eller om ytterligare information skulle behöva inkluderas i en komplett och relevant sjölägesbild och i den civila sjöinformation som förmedlas till berörda myndigheter.

Kustbevakningen behöver därför kunna utveckla sin förmåga och kapacitet att tillhandahålla mer kompletta och relevanta sjölägesbilder till de myndigheter som är i behov av sjörelaterad information.

Mot bakgrund av det starka behovet av en sammanhållen och utvecklad bild av sjöläget behöver det vara ett långsiktigt mål för Kustbevakningen att myndigheten, inom ramen för sitt uppdrag att samordna och förmedla civil sjöinformation, ska kunna ta en tydligare ledande roll i den civila sjöövervakningen och aktivt arbeta med att tillgodose Sveriges behov av underrättelser och analyser av sjöläget.

Kustbevakningen behöver därför arbeta för att höja analysförmågan och utveckla förmedlingen av sjörelaterad information ytterligare till nytta såväl för den egna verksamheten som för andra myndigheter och

verksamheter i den maritima miljön. I detta ligger även att genom samverkan med andra myndigheter skaffa ett större informationsunderlag, bygga upp en större kunskap om normalbilden i sjöläget för att analysera och upptäcka avvikelser från denna samt se trender och tendenser. Sjöbasis, som bidrar med en aktuell och historisk bild av sjöläget, utgör ett underlag till de mer djupgående eller framåtsyftande analyser som behöver göras, men informationen kan även inhämtas från annat håll. En utvecklad förmåga att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa utgör en möjlighet för Kustbevakningen att höja Sveriges totalförsvarsförmåga.

Kustbevakningen fastställer i verksamhetsplanen för 2024 som mål att sjölägesbilden i allt högre utsträckning ska utgöra ett verktyg för att inrikta och prioritera verksamheten. En aktuell och relevant bild av sjöläget kommer att innebära större möjligheter att inrikta och prioritera myndighetens operativa verksamhet utifrån en aktuell risk- och hotbild. Kustbevakningens möjlighet att upprätthålla miljöberedskap och samtidigt utföra räddningstjänst och sjöövervakning integrerat bedöms då kunna förbättras och verksamheten effektiviseras ytterligare.

Genom Sjöbasis har Kustbevakningen redan i dag möjlighet att förmedla en aktuell eller historisk sjölägesbild bestående av sammanställd sjöinformation, såväl internt inom myndigheten som till andra berörda myndigheter. I promemorian bedöms det dock finnas potential i att utveckla Sjöbasis genom att öka möjligheterna och incitamenten till att rapportera in sjöinformation till systemet och att genom systemet skapa en ökad kunskap om sjölägesbilden i Sveriges närområde.

Kustbevakningen bedömer i promemorian att det utifrån omvärldsutvecklingen finns ett behov av att kunna sammanställa och förmedla mer djupgående och framåtsyftande sjölägesbilder än vad som i dag är möjligt genom Sjöbasis. Genom sådana sjölägesbilder och analyser av dessa kan vissa verksamheter, fenomen eller vissa typer av brottslighet undersökas på begäran av eller i samråd med den myndighet som har behov av sådant underlag. Regeringen delar Kustbevakningens bedömning att det mot bakgrund bland annat av det försämrade säkerhetsläget och den rådande samhällssituationen med organiserad och gränsöverskridande brottslighet, finns ett stort behov av att Kustbevakningen ökar sin förmåga till sjöövervakning och kan förmedla en mer komplett sjölägesbild till andra berörda myndigheter. En sådan förmågehöjning kan åstadkommas bland annat genom att Kustbevakningen ges rättsliga förutsättningar för att ta fram sådana mer kompletta sjölägesbilder som det rådande omvärldsläget kräver samt även att kunna utarbeta djupare analyser av dessa sjölägesbilder för sitt eget och andra myndigheters behov. För att myndigheten ska kunna utföra en sådan utökad verksamhet på ett tillfredsställande sätt krävs vissa författningsändringar.

4.1.2 Sjöövervakningsrådet

För att bistå Kustbevakningen i arbetet med att samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation ska det enligt 22 § instruktionen för Kustbevakningen finnas ett samrådsorgan för civil sjöövervakning och sjöinformation vid myndigheten. Detta samrådsorgan, som benämns Sjöövervakningsrådet, består av Kustbevakningens chef,

som är ordförande, och högst tolv andra ledamöter samt ersättare för dessa. Myndighetens chef får sätta en annan tjänsteman vid Kustbevakningen i sitt ställe som ordförande i samrådsorganet.

Utöver att Kustbevakningens egen verksamhet med att inhämta, bearbeta, analysera och förmedla information om sjöläget behöver utvecklas anser Kustbevakningen i promemorian att det finns ett behov av att utveckla den samverkan som sker inom ramen för Sjöövervakningsrådet.

Kustbevakningens avsikt är därför att Sjöövervakningsrådet, i högre utsträckning än i dag, ska utgöra ett betydelsefullt forum där de medverkande myndigheterna kan dela information från respektive verksamhet i syfte att skapa en ökad kunskap om sjöläget i vårt närområde och en ökad förmåga att upptäcka avvikelser från normalläget.

Därför har Kustbevakningen samlat de myndigheter som ingår i Sjöövervakningsrådet och redogjort för Kustbevakningens uppfattning om vilka utvecklingsområden som finns inom ramen för rådets verksamhet och hur arbetet framåt bör inriktas. Avsikten är att tillsammans med de andra berörda myndigheterna inventera utvecklingsområden och närmare sätta ramarna för rådets arbete.

4.2 Kustbevakningens underrättelseuppdrag

Mot bakgrund av behovet för Kustbevakningen att höja sin analysförmåga kan en sådan kommande analysverksamhet inriktas delvis mot vissa typer av brottslig verksamhet. Det är i det sammanhanget viktigt att klargöra gränsdragningen mellan en eventuell utökad verksamhet med att ta fram sjölägesbilder och analyser av dessa och den verksamhet som Kustbevakningen bedriver för att förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet.

Gränsdragningen har nämligen betydelse för om det behövs någon ändring när det gäller myndighetens direkta brottsbekämpning enligt kustbevakningslagen och om kustbevakningsdatalagen eller lagen om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område ska tillämpas på den personuppgiftsbehandling som kan komma att ske i en sådan verksamhet.

Kustbevakningens brottsbekämpande uppdrag regleras i kustbevakningslagen, och omfattar både direkt och indirekt brottsbekämpning. Uppgifter som ingår i den direkta brottsbekämpningen är att förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet, ingripa vid misstanke om brott, utreda brott och beivra brott. Den direkta brottsbekämpningen omfattar de brott som anges i 3 kap. 2 § kustbevakningslagen, exempelvis brott mot lagen (2004:487) om sjöfartsskydd, sjölagen (1994:1009) och fiskelagen (1993:787).

Den indirekta brottsbekämpningen innebär att Kustbevakningen, innan en förundersökning har inletts av en behörig myndighet, får ingripa i ett enskilt fall, även om brottet inte ingår i den direkta brottsbekämpningen, dvs. mot alla typer av brott. När en förundersökning har inletts får Kustbevakningen bistå förundersökningsledaren med utredning av brottet, även om brottstypen inte ingår i den direkta brottsbekämpningen.

Uppdraget för Kustbevakningen att självständigt förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet är i nuläget begränsat till den direkta brottskampningen. Myndigheten saknar därför i dagsläget något uppdrag att bedriva underrättelseverksamhet som rör annan brottslighet än sådan som ingår i den direkta brottsbekämpningen.

Som konstateras i avsnitt 4.1.1 har dock Kustbevakningen ett behov av att utveckla sitt arbete med att ta fram sjölägesbilder och analyser av dessa. Detta gäller i högsta grad även brottslig verksamhet och fenomen som medför risker i eller för den maritima miljön, men som ligger utanför Kustbevakningens direkta brottsbekämpning. Myndighetens underrättelseverksamhet skulle därvid kunna fylla en viktig funktion. Frågan uppkommer då om Kustbevakningen utan någon utökning av myndighetens underrättelseuppdrag kan genomföra nödvändiga analyser av sjöläget.

Av förarbetena till kustbevakningslagen framgår att med underrättelseverksamhet avses insamling, bearbetning och analys av information för att klarlägga om brottslig verksamhet utövas eller har utövats, utan att det är fråga om en förundersökning. Uttrycket brottslig verksamhet används för att markera att verksamheten, i motsats till brottsutredning och brottsbeivrande verksamhet, inte behöver avse konkreta brott. Den sjöövervakning som Kustbevakningen kontinuerligt bedriver i syfte att upptäcka och förhindra brott genom att med fartyg och flygövervakning patrullera områden till sjöss är exempel på uppgifter som omfattas av bestämmelsen i 3 kap. 1 § kustbevakningslagen (prop. 2018/19:16 s. 129). I förarbetena till polisdatalagen anges vidare att med underrättelseverksamhet menas arbete med insamling, bearbetning och analys av information i syfte att förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet när det ännu inte finns misstankar om att ett visst konkret brott har begåtts (prop. 2009/10:85 s. 318).

I ett delbetänkande av Utredningen om 2016 års dataskyddsdirektiv redogörs närmare för gränsdragningen mellan underrättelseverksamhet och annan verksamhet som har koppling till brottsbekämpande verksamhet. I betänkandet uttalas att vissa brottsbekämpande myndigheter bedriver allmän övervakning som inte har så konkret utformning eller tydligt brottsbekämpande syfte att behandlingen av personuppgifter kan hänföras under brottsdatalagen (SOU 2017:29 s. 184). Sådan övervakning syftar till att vaka över att allmän ordning och säkerhet inte störs genom brott eller angrepp på annat sätt och att myndigheten ska kunna ingripa när sådana störningar och angrepp ändå inträffar. Kustbevakningens sjöövervakning anges som exempel på sådan allmän övervakning (SOU 2017:29 s. 203–204.). I betänkandet anförs vidare att det finns utrymme för myndigheter att i viss utsträckning samverka och delta i olika insatser för att förebygga brott eller att samverka mot brott och oordning utan att omfattas av brottsdatalagen (SOU 2017:29 s. 183).

Det kan därför konstateras att definitionen av underrättelseverksamhet så som den kommit till uttryck i förarbeten är tämligen vid och att utrymmet för att samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser som avser brottslig verksamhet, utan att det ska anses vara fråga om underrättelseverksamhet, är mycket begränsat.

4.2.1 Kustbevakningens underrättelseuppdrag behöver utvidgas till att omfatta fler brottstyper än i dag

Prop. 2025/26:36

Regeringens förslag

Kustbevakningens uppgift att självständigt förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet ska omfatta alla brott som begås i den maritima miljön och som har samband med myndighetens uppdrag.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna

Remissinstanserna är till övervägande del positiva eller har inte några invändningar mot förslaget.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bedömer att förslaget bidrar till en förmågehöjning som går i linje med de nationella utvecklingsbehov som har identifierats när det gäller förmåga till nationell bedömning och hantering av händelser i sjödomänen. *Statens energimyndighet* bedömer att ett utökat underrättelseuppdrag för Kustbevakningen kommer att kunna stärka proaktiviteten och handlingskraften inom beredskapssektorn energiförsörjning. *Försvarsmakten* för fram att Kustbevakningens sjöövervakning utgör ett viktigt komplement till Försvarsmaktens verksamhet. Kustbevakningens roll avseende maritim säkerhet kommer att öka i fred, höjd beredskap och krig. Detta gäller särskilt sjöövervakningen, men även uppgiften att upptäcka och förhindra internationell brottslighet till sjöss. Att Kustbevakningen ökar sin förmåga till sjöövervakning är därmed av stor betydelse för den samlade statliga förmågan.

Integritetsskyddsmyndigheten anser att Kustbevakningens behov av ett utökat brottsbekämpande uppdrag bör förtydligas, delvis med utgångspunkt i tidigare lagstiftningsarbete, där det gjorts aktiva överväganden att differentiera uppdraget för att uttryckligen undanta till exempel tillgreppsbrott. *Journalistförbundet* avstyrker förslaget eftersom förbundet anser att det är olämpligt att Kustbevakningen själva föreslår att myndighetens uppdrag ska utökas. Förbundet anser att frågan i stället bör utredas av en utomstående part för att belysas på ett allsidigt sätt.

Migrationsverket för fram att myndigheten i ett normalläge inte har ett stort behov av Kustbevakningens sjölägesbild, men att detta snabbt kan förändras om det uppstår stora befolkningsrörelser i Östersjöområdet. Migrationsverket har dessutom ett intresse av information kring eventuella brott kopplade till migrantrörelser över Östersjön, bland annat människosmuggling, människohandel och människoexploatering. Dessa brott bör alla rymmas inom ett utökat underrättelseuppdrag.

Skatteverket och *Sveriges advokatsamfund* anser att uttrycket ”samband med myndighetens uppdrag i övrigt” är svårtolkat och kan leda till gränsdragningsproblem. Samfundet anser att formuleringen kan innebära att Kustbevakningen inte kan agera mot vissa brott, trots att dessa upptäcks

eller kommer till myndighetens kännedom, och Skatteverket anser att tydligheten kan leda till en icke avsedd behandling av personuppgifter.

Skälen för regeringens förslag

Som anføres i avsnitt 4.1.1 finns ett behov av att Kustbevakningen ska kunna bidra till andra myndigheters brottsbekämpande verksamhet genom att samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information i syfte att skapa och förmedla sjölägesbilder och analyser av dessa. Detta gäller även brott utanför den direkta brottsbekämpningen. Enligt nuvarande regelverk är Kustbevakningens möjlighet att arbeta med sjölägesbilder och analyser som avser brottslig verksamhet begränsad till den direkta brottsbekämpningen. För att Kustbevakningen ska kunna skapa och förmedla sjölägesbilder och analyser även när det gäller annan brottslighet eller fenomen, exempelvis människosmuggling eller brott mot lagen om vissa internationella sanktioner, krävs att myndighetens uppdrag att förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet utvidgas till att omfatta även annan brottslighet med koppling till den maritima arenan än den som anges i 3 kap. 2 § kustbevakningslagen.

Det finns också i övrigt ett behov av att Kustbevakningen ska kunna samarbeta med andra myndigheter i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet med koppling till den maritima miljön. Kustbevakningen har en unik tillgång till sjörelaterad information och upprätthåller också särskild kompetens i fråga om att förhindra, upptäcka och ingripa mot sjörelaterade brott i sitt geografiska verksamhetsområde, såväl självständigt som samordnat med andra. Inte heller detta gäller enbart de brottstyper som ingår i myndighetens direkta brottsbekämpning. Det gäller alla brottstyper som har ett naturligt samband med myndighetens maritima verksamhet och övriga uppdrag. Kustbevakningen har därför stora möjligheter att bidra till andra myndigheters brottsbekämpande verksamhet genom att ta fram underrättelseunderlag. Det kan exempelvis vara fråga om att samverka med Tullverket och Polismyndigheten för att kartlägga och förhindra internationell organiserad brottslighet genom till exempel smuggling eller stölder. Det kan också handla om att kunna följa och upptäcka avvikande navigationsmönster, till exempel kring kritisk undervattensinfrastruktur, för att kunna följa, dokumentera och visa närvaro i förebyggande syfte. En viktig uppgift är även att tidigt kunna informera Försvarsmakten och andra relevanta myndigheter eller sjögående enheter om förhållanden av betydelse för deras uppdrag.

För att Kustbevakningens förmågor och kapacitet ska kunna utnyttjas på ett effektivt sätt bör därför myndighetens möjlighet att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet inte begränsas till den direkta brottsbekämpningen såsom den definieras enligt kustbevakningslagens nuvarande lydelse. Det finns i stället skäl att utvidga Kustbevakningens uppdrag att bedriva underrättelseverksamhet. En sådan utvidgning bör inte innebära att myndigheten ges några ytterligare befogenheter inom den direkta brottsbekämpningen utöver vad som redan i dag gäller enligt bestämmelserna i 3 kap. 3–15 a §§ kustbevakningslagen. Dessa bestämmelser reglerar vilka befogenheter Kustbevakningen har inom den direkta brottsbekämpningen, som

exempelvis att inleda förundersökning, göra en husrannsakan och ta föremål i beslag. Utvidgningen bör i stället gälla vilka typer av brott som omfattas av Kustbevakningens uppdrag att förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet.

Vad gäller *Integritetsskyddsmyndighetens* synpunkter om att det tidigare har gjorts aktiva överväganden att differentiera Kustbevakningens brottsbekämpande uppdrag och att till exempel tillgreppsbrott har undantagits så konstaterar regeringen att förslagen inte innebär någon utvidgning av myndighetens befogenheter inom ramen för den direkta brottsbekämpningen, utan gäller endast underrättelseuppdraget. Utifrån det rådande säkerhetsläget finns det ett stort behov av att utveckla även denna verksamhet. Regeringen bedömer att det inom Kustbevakningen finns särskilda kompetenser och förmågor som skulle vara till stor nytta för andra myndigheters brottsbekämpande arbete. För att bättre kunna utnyttja dessa förmågor bedömer regeringen att det finns ett stort värde i att utvidga myndighetens underrättelseuppdrag utöver vad som omfattas av den direkta brottsbekämpningen. Den förmågehöjning som förslaget väntas medföra går dessutom, som *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* anför, i linje med de nationella utvecklingsbehov som identifierats inom sjödomänen.

Utvidgningen av myndighetens underrättelseuppdrag bör dock inte omfatta alla brott, även om brotten i fråga begås i den maritima miljön. Regeringen bedömer i stället att det utvidgade underrättelseuppdraget bör begränsas till situationer där Kustbevakningens unika tillgång till sjöinformation och myndighetens särskilda kompetens och förmågor kan utnyttjas. Detta gäller främst de brottstyper som har ett nära och naturligt samband till Kustbevakningens uppdrag där myndighetens förmågor och kapacitet bäst tas tillvara. Det innebär att brott som exempelvis människosmuggling, brott mot lagen om vissa internationella sanktioner och organiserad brottslighet med omfattande eller systematiska båtstölder bör kunna omfattas av myndighetens underrättelseuppdrag. Dessutom bör Kustbevakningen ha möjlighet att bedriva underrättelseverksamhet som rör brottslig verksamhet som upptäcks inom ramen för myndighetens övriga uppdrag, såsom dess sjöövervaknings- och analysverksamhet, även om det skulle röra sig om brottstyper som faller utanför den direkta brottsbekämpningen. Även i sådana fall bör det anses finnas ett samband med myndighetens uppdrag. Andra typer av brottslighet som i och för sig begås i den maritima miljön men som i övrigt inte har någon koppling till Kustbevakningens uppdrag bör falla utanför myndighetens underrättelseuppdrag.

Skatteverket och *Sveriges advokatsamfund* anser att uttrycket ”samband med myndighetens uppdrag i övrigt” är svårtolkat och kan leda till gränsdragningsproblem. Ett alternativ till att knyta kraven till myndighetens uppdrag skulle kunna vara att ta fram en brottskatalog för vilka brott som skulle omfattas av underrättelseuppdraget. Regeringen bedömer dock att det skulle vara förenat med stora svårigheter att avgränsa en sådan brottskatalog på ett lämpligt sätt och behoven kan dessutom variera över tid.

Vad gäller det *Journalistförbundet* anför om att frågan bör utredas av en utomstående part och inte förslås av Kustbevakningen själv konstaterar regeringen att det inte är något ovanligt att en myndighet, efter att ha konstaterat ett visst behov, föreslår vissa författningsändringar.

Promemorian har remitterats till berörda remissinstanser som fått möjlighet att lämna synpunkter på förslagen. Regeringen bedömer att nu aktuell promemoria och de remissvar som inkommit utgör ett tillräckligt beredningsunderlag och att det därför inte finns ett behov av att utreda frågan på nytt.

Sammanfattningsvis föreslår regeringen att Kustbevakningens uppdrag att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, utöver de brott som anges i 3 kap. 2 § kustbevakningslagen, även ska omfatta alla brott som begås i den maritima miljön och som har samband med myndighetens uppdrag. Detta bör regleras i ett nytt stycke i 3 kap. 2 § kustbevakningslagen.

5 Sekretessregleringen

5.1 Grunderna i offentlighets- och sekretessregleringen

5.1.1 Offentlighetsprincipen

Offentlighetsprincipen innebär att allmänheten och massmedier ska ha insyn i den offentliga förvaltningen hos staten och kommunerna och i viss enskilt bedriven verksamhet som innefattar offentliga förvaltningsuppgifter. Offentlighetsprincipen kommer till uttryck på olika sätt, exempelvis genom yttrande- och meddelarfrihet för tjänstemän, genom domstolsoffentlighet och genom offentlighet vid beslutande församlingars sammanträden. När det mer allmänt talas om offentlighetsprincipen åsyftas normalt i första hand reglerna om allmänna handlingars offentlighet. Denna princip regleras i tryckfrihetsförordningen (TF).

Enligt 2 kap. 1 § TF har var och en rätt att ta del av allmänna handlingar. Syftet med rätten att ta del av allmänna handlingar är att främja ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning. Genom tillgången till allmänna handlingar underlättas en fri åsiktsbildning, en fri och på fakta grundad debatt i skilda samhällsfrågor och en medborgerlig kontroll av den offentliga maktutövningen.

En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och enligt 2 kap. 9 eller 10 § TF anses inkommen till myndigheten eller upprättad där (2 kap. 4 § TF).

Enligt 2 kap. 2 § första stycket TF får rätten att ta del av allmänna handlingar begränsas endast om det krävs med hänsyn till vissa angivna intressen, till exempel skyddet för rikets säkerhet eller dess förhållande till annan stat eller mellanfolklig organisation, myndighets verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn, intresset att förebygga eller beivra brott eller enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden. En sådan begränsning ska anges noga i en bestämmelse i en särskild lag eller, om det i vissa fall är lämpligare, i en annan lag som den särskilda lagen hänvisar till. Efter bemyndigande i en sådan bestämmelse får regeringen genom förordning meddela närmare föreskrifter om bestämmelsens tillämplighet (2 kap. 2 § andra stycket TF). Den särskilda lagen är

5.1.2 Innebörden av sekretess och sekretessbrytande bestämmelser

Sekretess innebär ett förbud mot att röja en uppgift, oavsett om det sker genom utlämnande av en handling eller genom att röja uppgiften muntligen eller på något annat sätt (3 kap. 1 § OSL). Sekretessen innebär alltså dels handlingssekretess, dels tystnadsplikt. Till den del sekretessen innebär tystnadsplikt innebär den en begränsning av yttrandefriheten enligt regeringsformen och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Sekretess gäller som huvudregel inte bara i förhållande till enskilda utan också mellan myndigheter och inom en myndighet, om det där finns olika verksamhetsgrenar som är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra (8 kap. 1 och 2 §§ OSL). Sekretess gäller också mot utländska myndigheter och mellanfolkliga organisationer (8 kap. 3 § OSL). I vissa fall måste dock myndigheterna kunna utbyta uppgifter för att utföra sina uppgifter. Sekretessregleringen innehåller därför särskilda sekretessbrytande bestämmelser. Dessa har utformats efter en intresseavvägning mellan myndigheternas behov av att utbyta uppgifter och det intresse som den aktuella sekretessbestämmelsen avser att skydda.

En sekretessbrytande bestämmelse kan förutom för myndigheter även gälla till förmån för enskilda, annan verksamhetsgren inom samma myndighet, utländska myndigheter eller mellanfolkliga organisationer. Definitionen av en sekretessbrytande bestämmelse är att det är en bestämmelse som innebär att en sekretessbelagd uppgift får lämnas ut under vissa förutsättningar (3 kap. 1 § OSL).

5.1.3 Sekretessbestämmelsernas uppbyggnad

En sekretessbestämmelse består i regel av tre huvudsakliga rekvisit, dvs. förutsättningar för bestämmelsens tillämplighet. Dessa tre rekvisit anger sekretessens föremål, sekretessens räckvidd och sekretessens styrka. Sekretessens föremål är den information som kan hemlighållas och anges i lagen genom ordet uppgift tillsammans med en mer eller mindre långtgående precisering av uppgiftens art, t.ex. uppgift om enskilds personliga förhållanden.

En sekretessbestämmelses räckvidd bestäms normalt genom att det i bestämmelsen preciseras att sekretessen för de angivna uppgifterna bara gäller i en viss typ av ärende, i en viss typ av verksamhet eller hos en viss myndighet. Några få sekretessbestämmelser gäller utan att räckvidden är begränsad. En uppgift kan då hemlighållas oavsett i vilket ärende, i vilken verksamhet eller hos vilken myndighet den förekommer. Som exempel på sådana bestämmelser kan nämnas utrikessekretessen (15 kap. 1 § OSL) och minimiskyddsreglerna till skydd för enskildas personliga integritet (21 kap. OSL).

Sekretessens styrka bestäms i regel med hjälp av s.k. skaderekvisit. Regleringen skiljer mellan raka och omvända skaderekvisit. Vid raka skaderekvisit är utgångspunkten att uppgifterna är offentliga och att sekretess bara gäller om det kan antas att en viss skada eller men uppkommer om uppgiften röjs. Det omvända skaderekvisitet har den omvända utgångspunkten, dvs. det uppställer sekretess som huvudregel. Vid ett omvänt skaderekvisit gäller alltså sekretess om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att viss skada eller men uppstår. En del bestämmelser innehåller ett kvalificerat rakt skaderekvisit, dvs. det krävs särskilt mycket för att sekretessen ska gälla. Sekretessen enligt en bestämmelse kan även vara absolut. I ett sådant fall ska de uppgifter som omfattas av bestämmelsen hemlighållas utan någon skadeprövning om uppgifterna begärs ut.

Utöver rekvisiten som anger sekretessens föremål, sekretessens räckvidd och sekretessens styrka innehåller många sekretessbestämmelser begränsningar av den tid som sekretessen för uppgifter i allmänna handlingar högst kan gälla. Sekretesstidernas längd varierar beroende på vilket skyddsintresse som ligger bakom sekretessen. I ett fåtal sekretessbestämmelser saknas tidsgränser.

5.1.4 Överföring av sekretess

En grundläggande princip i OSL är att sekretess som huvudregel inte följer med en uppgift när den lämnas till en annan myndighet. Det beror bland annat på att behovet av sekretess och styrkan i sekretessen inte kan bestämmas enbart med hänsyn till sekretessintresset. Detta måste i varje sammanhang vägas mot intresset av insyn i myndigheternas verksamhet. Offentlighetsintresset kan alltså kräva att de uppgifter som behandlas som hemliga hos en myndighet är offentliga hos en annan myndighet som har inhämtat dem hos den förstnämnda (prop. 1979/80:2 Del A s. 75–76.). Lagstiftaren har alltså tagit ställning mot en allmän bestämmelse om överföring av sekretess. Vissa bestämmelser om överföring av sekretess med begränsade och överblickbara tillämpningsområden har dock införts.

Inom sekretesslagstiftningen skiljer man mellan primära och sekundära sekretessbestämmelser. En primär sekretessbestämmelse är en bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av att bestämmelsen riktar sig direkt till myndigheten eller omfattar en viss verksamhetstyp eller en viss ärendetyp som hanteras hos myndigheten eller omfattar vissa uppgifter som finns hos myndigheten. En bestämmelse om överföring av sekretess är en bestämmelse som innebär att en primär sekretessbestämmelse som är tillämplig på en uppgift hos en myndighet ska tillämpas på uppgiften även av en myndighet som uppgiften lämnas till eller som har elektronisk tillgång till uppgiften hos den förstnämnda myndigheten (så kallad direktåtkomst). En sekundär sekretessbestämmelse är en bestämmelse om sekretess som en myndighet ska tillämpa på grund av en bestämmelse om överföring av sekretess. En och samma sekretessbestämmelse kan alltså vara en primär sekretessbestämmelse hos en utlämnande myndighet och – om det finns en bestämmelse om överföring av sekretess – en sekundär sekretessbestämmelse hos en mottagande myndighet. En viktig skillnad vid

tillämpningen av sekretessregleringen är att en sekundär sekretessbestämmelse aldrig kan tillämpas på uppgifter som en myndighet får från någon enskild. En primär sekretessbestämmelse kan däremot normalt tillämpas på en uppgift oavsett om myndigheten har fått uppgiften från en annan myndighet eller från en enskild (prop. 1997/98:9 s. 38–39 och prop. 2005/06:161 s. 30).

Om en sekretessreglerad uppgift, dvs. en uppgift för vilken det finns en bestämmelse om sekretess, lämnas från en myndighet till en annan gäller sekretess för uppgiften hos den mottagande myndigheten antingen om sekretess följer av en primär sekretessbestämmelse, som är tillämplig hos den mottagande myndigheten, eller om sekretess följer av en bestämmelse om överföring av sekretess. Om ingen av dessa förutsättningar är uppfyllda blir uppgiften offentlig hos den mottagande myndigheten. Motsvarande gäller om en myndighet har direktåtkomst till sekretessreglerade uppgifter hos en annan myndighet (7 kap. 2 § OSL). I det fallet gäller dock en generell bestämmelse om överföring av sekretess (11 kap. 4 § OSL).

5.1.5 Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

Enligt 1 kap. 7 § första stycket TF och 1 kap. 10 § yttrandefrihetsgrundlagen, YGL, står det var och en fritt att meddela uppgifter i vilket ämne som helst för publicering i de medier som omfattas av tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen (meddelarfrihet). Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter har som huvudregel företräde framför tystnadsplikten. I vissa undantagsfall kan dock en meddelare straffas för sitt uppgiftslämnande. Det rör sig om fall där utlämnandet av uppgifter omfattar vissa grövre brott mot rikets säkerhet, ett oriktigt utlämnande av hemlig handling eller ett uppsåtligt åsidosättande av s.k. kvalificerad sekretess, dvs. sådan sekretess som enligt offentlighets- och sekretesslagen bryter meddelarfriheten (7 kap. 22 § TF och 5 kap. 4 § YGL). De tystnadsplikter som enligt offentlighets- och sekretesslagen har företräde framför meddelarfriheten räknas upp i slutet av varje kapitel i lagens fjärde–sjätte avdelningar.

Varje gång lagstiftaren överväger att införa en ny sekretessbestämmelse måste lagstiftaren också överväga om den tystnadsplikt som följer av den föreslagna sekretessbestämmelsen bör ha företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter. Utgångspunkten är att stor återhållsamhet alltid bör iakttas vid prövningen av om undantag från rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bör göras i ett särskilt fall. Den enskilda sekretessbestämmelsens konstruktion kan ge viss vägledning. När det är fråga om absolut sekretess kan det finnas större anledning att överväga undantag från rätten att meddela och offentliggöra uppgifter än i andra fall. Detsamma gäller i viss mån sekretessbestämmelser med ett omvänt skaderekvisit. Det bör också beaktas om uppgiften har lämnats av en enskild i en förtroendesituation eller om uppgiften hänför sig till myndighetsutövning. I det förra fallet bör rätten att meddela och offentliggöra uppgifter många gånger inskränkas, medan denna rätt normalt sett bör ha företräde när det är fråga om uppgifter som hänför sig till myndighetsutövning (prop. 1979/80:2 Del A s. 111–112).

5.2 En ny sekretessbestämmelse för uppgifter i Sjöbasis

Regeringens förslag

Sekretess ska gälla för uppgift som hänför sig till Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, om det kan antas att verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om uppgiften röjs.

Regeringens bedömning

Tystnadsplikten som följer av den föreslagna sekretessbestämmelsen bör inte ha företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer delvis överens med regeringens. I promemorian föreslås att sekretess ska gälla om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas. I promemorian föreslås dessutom att överföring av sekretessen till andra myndigheter ska regleras genom en separat bestämmelse om överföring av sekretess.

Remissinstanserna

Remissinstanserna är till övervägande del positiva till eller har inte några synpunkter på förslaget och bedömningen.

Journalistförbundet och *Tidningsutgivarna* framför att den föreslagna bestämmelsens utformning – med ett så kallat omvänt skaderekvisit – kommer att leda till en omfattande inskränkning av möjligheten till insyn i Kustbevakningens verksamhet. De anser, om en ny sekretessbestämmelse ska införas, att denna ska utformas med ett så kallat rakt skaderekvisit, vilket innebär en presumtion för att uppgifterna ska vara offentliga. *Sveriges advokatsamfund* har inget att invända mot att det införs en ny sekretessbestämmelse, men anser i likhet med *Journalistförbundet* och *Tidningsutgivarna* att bestämmelsen inte ska utformas med ett omvänt skaderekvisit, utan med ett rakt skaderekvisit.

Sveriges advokatsamfund instämmer i promemorians bedömning att den sekretess som gäller hos Kustbevakningen även ska gälla hos en mottagande myndighet. Även *Migrationsverket* delar bedömningen att det är lämpligt att eventuell sekretess för innehållet i lägesrapporter kan överföras till en mottagande myndighet.

Skatteverket anser att det vore mer ändamålsenligt att utöka sekretessbestämmelsen genom att sekretesskyddet knyts till uppgiften snarare än till verksamheten, i stället för att ha primära och sekundära sekretessbestämmelser. Detta gör sig enligt verket enklast genom att använda uttrycket ”hänför sig till”.

Uppgifter som behandlas i informationssystemet Sjöbasis

Kustbevakningens informationssystem, Sjöbasis, beskrivs i avsnitt 4.1. Uppgifterna som finns i Sjöbasis hanteras huvudsakligen i syfte att tillgodose Kustbevakningens behov för uppdraget att samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation. I systemet, som är ett gränssnitt för att presentera sjöinformation från ett flertal olika källor, sammanställs en stor mängd uppgifter som inhämtats från ett flertal olika myndigheter med skilda verksamhetsområden. I Sjöbasis sammanställs myndigheternas information till en sjölägesbild som är unik och omfattar en stor mängd sjöinformation av betydelse för många myndigheters verksamhet. I dag rapporteras sjöinformation till Sjöbasis från system i Försvarsmakten, Sjöfartsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Polismyndigheten, Tullverket, Transportstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Kustbevakningen, SMHI, Naturvårdsverket, Luftfartsverket och Europeiska sjösäkerhetsbyrån (Emsa). I Sjöbasis sammanställs informationen och Kustbevakningen fördelar den vidare till berörda myndigheter, i första hand genom direktåtkomst till uppgifterna i Sjöbasis. Uppgifterna kan dock i enskilda fall även vidareförmedlas på andra sätt, t.ex. genom e-postmeddelanden eller genom överföring av enstaka filer.

Kustbevakningen har bl.a. utifrån det förändrade omvärldsläget inlett ett arbete med att utveckla sin samverkan med andra myndigheter i syfte att utveckla myndighetens arbete med att samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation. Inom ramen för detta arbete är avsikten att Kustbevakningen ska se över vilken information som respektive myndighet innehar och som kan vara av relevans för sjölägesbilden. I promemorian görs bedömningen att det arbetet kommer att resultera i att mer sjöinformation kommer att rapporteras in till Sjöbasis och att nya typer av uppgifter kan komma att behandlas i systemet.

I promemorian gör Kustbevakningen även bedömningen att det finns ett behov av att få i uppdrag att, utöver den aktuella och historiska sjölägesbild som i dag presenteras i Sjöbasis, utverka mer kompletta sjölägesbilder och analyser av dessa där olika ageranden och avvikelser från ett identifierat normalläge kan upptäckas. Behovet av sådana mer kompletta sjölägesbilder och framåtblickande analyser av dessa har blivit alltmer angeläget till följd av det försämrade säkerhetsläget med ökade risker för olika hybridaktioner, närvaron av den s.k. skuggflottan och de ökade samhällsproblemen med organiserad brottslighet. De uppgifter som kommer att ligga till grund för dessa sjölägesbilder och analyser kommer till stor del vara de uppgifter som rapporteras in i Sjöbasis från olika berörda myndigheter.

Uppgifterna som förekommer i Sjöbasis är skyddsvärda

Den samlade sjölägesbilden i Sjöbasis är alltså både detaljerad och ger en aktuell bild av situationen i ett visst geografiskt område. Den kommer därför att kunna användas av myndigheter för att möta och förebygga hot i den maritima miljön och samtidigt stärka Sveriges motståndskraft och krisberedskap. Sjölägesbilden kan även bidra till myndigheternas förmåga att upptäcka, beivra och utreda brott med anknytning till denna miljö.

Även om vissa uppgifter som finns i Sjöbasis kan betraktas som harmlösa var för sig kan uppgifterna på aggregerad nivå avslöja hur Kustbevakningen och andra myndigheter använder sig av den sammanställda informationen i Sjöbasis. Enligt regeringens bedömning kan myndigheternas arbete med att förebygga hot i den maritima miljön, i form av t.ex. åverkan på kritisk undervattensinfrastruktur, försvåras om uppgifterna kommer till allmän kännedom. Med hänsyn till hur detaljerad och aktuell ögonblicksbilden i Sjöbasis är kan uppgifterna i registret också visa på respektive myndighets kapacitet och förmåga på sjöövervakningsområdet, något som utifrån dagens omvärldsläge är mycket skyddsvärt. Det kan t.ex. handla om uppgifter om att en myndighet verkar inom vissa geografiska områden eller med vissa fordon eller fartyg. Av en aggregerad sjölägesbild, även på lägre nivå, kan en utomstående aktör dra slutsatser om vad svenska myndigheter kan och inte kan uppmärksamma. Av en sådan sjölägesbild skulle exempelvis slutsatser kunna dras kring myndigheternas förmåga att följa fartygsrörelser eller vilka geografiska områden som övervakas med flygövervakning eller annan teknisk övervakning, samt vilka typer av fenomen som myndigheterna riktar in sin sjöövervakning mot. Även uppgifter som normalt sett är allmänt tillgängliga, som exempelvis fartygs position, identitet, kurs och fart, kan tillsammans med andra uppgifter vara skyddsvärda. En jämförelse mellan uppgifter i sjölägesbilden och allmänt tillgängliga uppgifter kan visa på vad myndigheterna observerar eller inte. Sådana uppgifter kan därför användas för en kartläggning av myndigheternas förmåga att följa fartygsrörelser i vissa geografiska områden, eller för vissa fartygstyper. Ett röjande av sådan information kan motverka totalförsvaret, även om uppgifterna inte i sig rör totalförsvarsverksamhet. Sådana uppgifter är mycket skyddsvärda, eftersom ett röjande kan möjliggöra för antagonistiska aktörer att agera på visst sätt för att undgå att myndigheterna upptäcker olika förehavanden eller för att hot ska upptäckas sent. Samma risker kan även gälla redan för enstaka uppgifter, eftersom dessa kan utgöra en del i en kartläggning av myndigheternas inriktning och förmågor.

Exempel på uppgifter som inte hänför sig till brottsbekämpande verksamhet, men där ett röjande av uppgifterna kan komma att motverka myndigheternas brottsbekämpande förmåga, är uppgifter om data från det automatiska identifieringssystemet (AIS) eller annan information om fartygs position samt uppgifter om avgångshamn och destination. Sådana uppgifter, i kombination med uppgift om inriktning på vissa geografiska områden och vissa grupper av fartyg, kan användas för att upptäcka brott mot lagen (2025:327) om internationella sanktioner bland annat i form av omlastning av olja. Trots att uppgifterna inte hänför sig till brottsbekämpande verksamhet, innebär ett röjande av sådana uppgifter eller sammanställningar av sådana uppgifter en risk för kringgående eller försvårande av upptäckt av sådana brott. Motsvarande kan gälla även för andra brott som begås i den maritima miljön. Om Kustbevakningens och andra myndigheters inriktning på sjöövervakningen eller förmågan att följa fartygsrörelser och mönster röjs, kan den som bedriver brottslig verksamhet använda uppgifterna för att försvåra upptäckt. Ett röjande av sådana uppgifter kan därför innebära att myndigheternas förmåga att bedriva en effektiv sjöövervakning motverkas.

Röjande av uppgifter i Sjöbasis kan också innebära att syftet med inspektions- och tillsynsverksamhet motverkas. Det kan exempelvis röra sig om observationer från Kustbevakningens flygövervakning om fiskefartygs positioner och beteenden. Det kan också gälla uppgifter om var Kustbevakningens, eller andra myndigheters, enheter befinner sig eller av historiska data brukar finna sig vid vissa tidpunkter. Om sådana uppgifter röjs kan dessa användas för att undgå kontroller eller upptäckt. Därför kan ett röjande av uppgifter i Sjöbasis, som i sig inte utgör uppgifter om planläggning eller andra förberedelser inom ramen för kontroll- och tillsynsverksamhet, vara skadliga för sådan verksamhet.

Dessutom vidareutvecklar Kustbevakningen den information som rapporteras in i Sjöbasis, bl.a. genom att gruppera information utifrån vissa kriterier, lägga in geografiska bevakningar och filtrera information. Denna bearbetade information kan vara skyddsvärd eftersom den dels kan visa på vilka olika områden eller fenomen som är av myndigheternas intresse, dels kan visa på myndigheternas förmåga att kartlägga sjöläget.

Den befintliga sekretessregleringen ger inte ett tillräckligt skydd

Det finns vissa bestämmelser i OSL som omfattar delar av den skyddsvärda information som hanteras i Sjöbasis.

Enligt 18 kap. 1 § andra stycket 2 OSL gäller sekretess för uppgift som hänför sig till verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott och som bedrivs av Kustbevakningen, om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs. Enligt 18 kap. 2 § andra stycket 2 OSL gäller också sekretess för uppgift som hänför sig till sådan verksamhet som avses i 2 kap. 1 § 1 lagen (2018:1695) om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas. Av 2 kap. 1 § 1 lagen om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område framgår att myndigheten får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att myndigheten ska kunna förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet.

Bestämmelsen i 18 kap. 1 § andra stycket OSL är begränsad till uppgifter som hänför sig till myndighetens verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott, och 18 kap. 2 § andra stycket OSL omfattar endast uppgifter som hänför sig till myndighetens verksamhet som syftar till att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet. Uppgifter från sådan verksamhet kan visserligen förekomma i Sjöbasis. Huvuddelen av den information som hanteras i Sjöbasis samlas dock inte in i sådana syften eller från sådana verksamheter. Behandlingen av information i Sjöbasis är i första hand hänförlig till Kustbevakningens verksamhet att samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation. Alla skyddsvärda uppgifter i Sjöbasis omfattas alltså inte av sekretessbestämmelserna i 18 kap. 1 och 2 §§ OSL.

De uppgifter som finns i Sjöbasis kan också i viss mån omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § OSL. Av den bestämmelsen följer att sekretess gäller för uppgift som rör verksamhet för att försvara landet eller

planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet som rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs. Av 1 § lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap framgår att totalförsvaret är den verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig. Den sammanställda sjölägesbilden i Sjöbasis kan i och för sig användas inom ramen för totalförsvarets verksamhet, eller för att försvara landet, och därmed omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § OSL. Däremot kan en sammanställd sjölägesbild på lägre aggregerad nivå inte längre anses vålla risk för rikets säkerhet, trots att ett röjande av sådana uppgifter skulle motverka Kustbevakningens eller andra myndigheters möjlighet att exempelvis identifiera och agera mot olika hot i den maritima miljön. Detsamma gäller för enskilda skyddsvärda uppgifter som kan bidra till att skapa en bild av myndigheternas förmåga till sjöövervakning. Mot bakgrund av detta och i likhet med den bedömning som Kustbevakningen gör i promemorian anser regeringen att försvarssekretessen i 15 kap. 2 § OSL inte alltid kan tillämpas på känslig sjöinformation som hanteras i Sjöbasis.

Även sekretess enligt 17 kap. 1 § OSL kan vara tillämplig på vissa av uppgifterna i Sjöbasis. Bestämmelsen reglerar sekretess för uppgift om planläggning eller andra förberedelser för sådan inspektion, revision eller annan granskning som en myndighet ska göra. Arbetet med att förebygga miljöhot eller hot mot kritisk undervattensinfrastruktur sker dock inte endast inom ramen för tillsyn. Därför ger inte heller den bestämmelsen ett tillräckligt skydd för uppgifterna i Sjöbasis. Vidare finns bestämmelsen i 17 kap. 7 § OSL som reglerar sekretess vid internationellt samarbete avseende civil sjötrafikövervakning. Den bestämmelsen är dock endast tillämplig på uppgifter som kommer från en annan stat eller en mellanfolklig organisation. Uppgifterna i Sjöbasis kommer huvudsakligen från andra svenska myndigheter och bestämmelsen skyddar därför inte de uppgifterna. När det gäller uppgifter från Europeiska sjösäkerhetsbyrån kan bestämmelsen vara tillämplig, men skaderekvisitet täcker bara myndighetens arbete för en säkrare civil sjöfart. Uppgifterna i Sjöbasis används inte huvudsakligen för detta syfte och därför ger inte heller den bestämmelsen tillräckligt skydd.

Sammanfattningsvis bedömer regeringen att den befintliga sekretessregleringen inte utgör ett tillräckligt skydd för uppgifterna som kommer att finnas i Sjöbasis.

Intresset av sekretess väger tyngre än intresset av insyn

För att en ny sekretessbestämmelse ska införas krävs det även att intresset av sekretess väger tyngre än intresset av insyn. Enligt promemorian finns ett starkt allmänt intresse av att kunna skydda uppgifterna i Sjöbasis som väger tyngre än intresset av insyn.

En grundläggande utgångspunkt är att den offentliga verksamheten angår alla medborgare och att den därför ska ske under allmän insyn. Myndigheternas verksamhet ska så långt som möjligt bedrivas i öppna former. Allmänheten kan också få kännedom om förhållanden som bör bli föremål för reformer. Offentlighetsprincipen är även ägnad att främja allmänhetens förtroende för myndigheterna.

Behovet av insyn är särskilt stort i sådan offentlig verksamhet som innehåller inslag av myndighetsutövning. Det kan exempelvis vara fråga om offentlig verksamhet där myndigheterna ensidigt bestämmer om enskildas skyldigheter eller om ingrepp i enskildas frihet eller egendom. I dag hanteras uppgifterna i Sjöbasis huvudsakligen i syfte att användas inom Kustbevakningens uppdrag att samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation. Det är därför inte primärt fråga om myndighetsutövning mot enskild. Allmänheten får dock anses ha ett visst intresse av insyn i Kustbevakningens verksamhet inom ramen för den civila sjöövervakningen.

Samtidigt är det av stor vikt att uppgifterna som finns i Sjöbasis skyddas då de i vissa fall enskilt, och än mer förekommande på aggregerad nivå, innehåller uppgifter om Kustbevakningens och andra myndigheters kapacitet och förmåga att sammanställa sjöinformation och förebygga hot i den maritima miljön. De uppgifter som avser myndigheternas förmåga att samverka och skapa en gemensam sjölägesbild och som förekommer i Sjöbasis är särskilt skyddsvärda. Ett sekretessskydd för uppgifter som hanteras i Sjöbasis krävs därmed med hänsyn till myndigheternas verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn, utifrån intresset att förebygga eller beivra brott samt för rikets säkerhet.

Vid en avvägning mellan sekretessintresset och intresset av insyn i myndigheternas verksamhet anser regeringen att det mot denna bakgrund är motiverat att införa sekretess till skydd för allmänna intressen.

Bestämmelsens utformning

Utgångspunkten när en sekretessbestämmelse utformas är att en begränsning av rätten att ta del av allmänna handlingar inte ska gå utöver vad som är motiverat med hänsyn till de intressen som sekretessen avser att skydda. Dessutom bör sekretessbestämmelser utformas så specifikt som möjligt när det gäller både sekretessens föremål och dess räckvidd, dvs. vilka uppgifter som bestämmelsen skyddar och inom vilken typ av ärenden eller verksamheter som den är tillämplig.

Behovet av sekretess som identifierats gäller för uppgifter som förekommer i Sjöbasis. När det gäller sekretessens föremål anser regeringen därför i likhet med promemorian att sekretessen ska gälla för Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation.

När det gäller frågan om sekretessregleringens räckvidd anser regeringen att den i första hand bör gälla hos alla de myndigheter som har tillgång till registret. Uppgifterna som finns i, eller härrör från, Sjöbasis är dock skyddsvärda oavsett i vilken verksamhet eller hos vilken myndighet de förvaras. Regeringen anser därför att den föreslagna sekretessbestämmelsen bör gälla oavsett hos vilken myndighet uppgiften förekommer, dvs. i hela den offentliga förvaltningen. Regeringen delar därför *Skatteverkets* uppfattning att sekretessen bör omfatta uppgifter som hänförs till registret. Detta innebär att sekretessen följer med uppgiften när den lämnas vidare till en annan myndighet för att användas i den myndighetens verksamhet. Med en sådan utformning av sekretessbestämmelsen finns det inte något behov av en särskild bestämmelse om överföring av sekretess, vilket föreslås i promemorian.

Vad gäller skaderekvisitet föreslås i promemorian ett omvänt skaderekvisit, vilket innebär en presumtion för sekretess. Några remissinstanser, *Journalistförbundet*, *Tidningsutgivarna* och *Sveriges advokatsamfund*, anser att den föreslagna sekretessbestämmelsen inte bör utformas med ett omvänt skaderekvisit, utan med ett rakt skaderekvisit.

Vad gäller sekretessens styrka utformas sekretessbestämmelser till skydd för det allmännas verksamhet ofta med raka skaderekvisit, dvs. med en presumtion för offentlighet. Sekretessbestämmelser till skydd för det allmännas verksamhet för uppgifter i ett register finns för vapenregistret och det nationella tillståndsregistret för explosiva varor. Uppgifter i vapenregistret omfattas enligt 18 kap. 16 § OSL av ett omvänt skaderekvisit medan uppgifter i det nationella tillståndsregistret för explosiva varor omfattas av ett rakt skaderekvisit i 18 kap. 16 c § OSL. Regeringen har uttalat att ärenden som gäller skjutvapen typiskt sett anses vara sådana där skyddsintresset gör sig gällande på ett likartat sätt i varje ärende, medan skyddsintresset varierar mellan olika typer av ärenden enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor och att detta talar för en annan utformning av skaderekvisitet i 18 kap. 16 c § OSL än i 18 kap. 16 § OSL (prop. 2023/24:139 s. 60).

I Sjöbasis förekommer ett stort antal uppgifter. Det förekommer, som konstateras ovan, uppgifter i registret som är mycket skyddsvärda, men det förekommer även uppgifter som i normalfallet är harmlösa, som exempelvis väderinformation. Det går därför inte att, som för vapenregistret, säga att skyddsintresset typiskt sett gör sig gällande på samma sätt för alla uppgifter i registret, utan skyddsintresset varierar från uppgift till uppgift. Regeringen anser därför att sekretessen skulle bli för långtgående med ett omvänt skaderekvisit, dvs. med en presumtion för sekretess för samtliga uppgifter i registret. Ett sådant skaderekvisit skulle kunna leda till att uppgifter som inte är särskilt skyddsvärda kommer att omfattas av sekretessen, vilket talar för att bestämmelsen i stället ska utformas med ett rakt skaderekvisit såsom *Journalistförbundet*, *Tidningsutgivarna* och *Sveriges advokatsamfund* anser.

När det gäller utformningen av skaderekvisitet föreslår Kustbevakningen i promemorian att sekretess ska gälla för uppgift i registret om det inte står klart att den kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas.

I förordningen (2019:84) med instruktion för Kustbevakningen anges vissa uppgifter inom sjöövervakningen, exempelvis arbete mot brottslighet, kontrollåtgärder till sjöss och gränskontroll. Verksamhet som avser sjöövervakning omfattar alltså ett flertal olika uppgifter. Ett röjande av uppgifter som hänför sig till Sjöbasis kan inte bara motverka Kustbevakningens möjlighet att övervaka eller agera mot olika händelser till sjöss, utan även andra myndigheters möjlighet till detsamma inom respektive myndighets ansvarsområde. Ett röjande av känsliga uppgifter ur registret skulle därför kunna anses motverka den ansvariga myndighetens förmåga att bedriva sjöövervakning om röjandet medför att myndighetens förmåga att upptäcka händelser till sjöss och skapa sig en bild av sjöläget för att kunna agera mot hot och händelser i den maritima miljön försämrats. Exempelvis skulle ett röjande av uppgifter som visar på myndigheternas samlade förmåga att följa fartygsrörelser inom ett visst

geografiskt område kunna påverka en brottsbekämpande myndighets möjlighet att agera mot de brott som den har till ansvar att bekämpa. I en sådan situation kan verksamhet som avser sjöövervakning anses ha motverkats. På liknande sätt skulle exempelvis röjandet av uppgifter som visar på inriktningen av myndigheternas sjöövervakning kunna motverka en myndighets verksamhet som avser sjöövervakning, om röjandet medför att en aktör genom informationen kan undandra sig den tillsyn som myndigheten ansvarar för. Ett röjande av uppgifter i registret som ger en antagonistisk aktör möjlighet att kartlägga Sveriges förmåga att skapa en lägesbild över den maritima miljön skulle på samma sätt kunna anses motverka en myndighet med totalförsvarsuppgifters verksamhet som avser sjöövervakning.

Om uppgifter som röjer Kustbevakningens och övriga myndigheters kapacitet att samla in sjöinformation, hur sådan sjörelaterad information hanteras samt de slutsatser som dras från denna blir offentliga skulle detta i mycket hög grad påverka myndigheternas förmåga att bedriva en effektiv sjöövervakning och reagera på hot kopplat till den maritima arenan. Ett röjande av sådana uppgifter skulle kunna möjliggöra för en utomstående aktör att agera på ett sådant sätt att den undgår myndigheternas upptäckt. Detta skulle kunna påverka Kustbevakningens och även andra myndigheters möjligheter att bedriva sjöövervakningen och i förlängningen deras möjligheter att bekämpa brott, utöva tillsyn och även kunna skada rikets säkerhet. Eftersom den skada som ett röjande riskerar att medföra är kopplat till myndigheternas förmåga till sjöövervakning, dvs. förmågan att observera händelser till sjöss och agera utifrån denna information, anser regeringen att skaderekvisitet bör förtydligas i förhållande till det som föreslås i promemorian. Regeringen anser därför att skaderekvisitet i stället ska formuleras på så sätt att sekretess gäller för uppgift som hänför sig till Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, om det kan antas att verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om uppgiften röjs.

Ett rakt skaderekvisit innebär att skadebedömningen i huvudsak ska kunna göras med utgångspunkt i själva uppgiften. Avgörande för frågan om sekretess gäller blir framför allt om uppgiften som sådan är av den arten att ett utlämnande typiskt sett kan vara ägnat att medföra skada för det intresse som bestämmelsen ska skydda (prop. 1979/80:2 Del A s. 80).

Uppgifter i Sjöbasis som typiskt sett är av sådan art kan exempelvis vara information om fartygs position, fart, kurs och destination som rapporterats in av Sjöfartsverket, som normalt sett bedöms som offentliga hos Sjöfartsverket. Även sådana uppgifter av mer harmlös karaktär skulle i vissa specifika situationer kunna omfattas av sekretess. Detta gäller främst när uppgifterna förekommer i en mer omfattande sammanställning av sjölägesbilden som finns i Sjöbasis och uppgifterna kan visa på hur myndigheterna använder sammanställd sjöinformation i sina respektive verksamheter för att t.ex. kartlägga och avvärja hot i den maritima miljön. Den samlade sjölägesbilden som finns i Sjöbasis innehåller också uppgifter om respektive myndighets förmåga och kapacitet, och ett röjande av sådana uppgifter kan komma att motverka myndigheternas förmåga att bedriva sjöövervakning. Andra uppgifter i Sjöbasis som typiskt sett kan antas motverka verksamhet som avser sjöövervakning kan vara uppgifter

som enskilt eller tillsammans med andra uppgifter visar på att en myndighet verkar inom vissa geografiska områden eller med vissa fordon eller fartyg eller på annat sätt visar på inriktningen av myndigheternas sjöövervakning. Detsamma gäller uppgifter av vilka slutsatser kan dras kring myndigheternas förmåga att följa fartygsrörelser, flygövervakning eller annan teknisk övervakning eftersom ett röjande av sådana uppgifter kan möjliggöra ett undvikande av myndigheternas upptäckt.

Uppgifter i Sjöbasis som typiskt sett inte är av sådan art är uppgifter som vare sig enskilt eller tillsammans med andra uppgifter visar på myndigheternas inriktning av, eller kapacitet till, sjöövervakning. I normalfallet bör exempelvis väderuppgifter från SMHI inte anses motverka myndigheternas verksamhet till sjöövervakning.

Sekretesstiden

Den tid för vilken sekretessen längst gäller när den förekommer i en allmän handling bör utformas på det sätt som generellt förekommer i bestämmelser som avser sekretess till skydd för allmänna intressen. För uppgift i en allmän handling bör därför sekretessen enligt de föreslagna bestämmelserna gälla i högst fyrtio år.

Placering av bestämmelsen och rubriksättning

Sekretessen för uppgifterna är avsedd att skydda myndigheternas förmåga att bedriva sjöövervakning. Som noteras ovan kan ett röjande av vissa av uppgifterna motverka myndigheters förmåga att förhindra eller beivra brott. Även om syftet med verksamheten i Sjöbasis inte är att bekämpa brott har den många likheter med det arbete som myndigheten utför för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet. Verksamheten syftar bl.a. till att skapa en sjölägesbild för att följa och identifiera olika ageranden och hot i den maritima miljön, på ett sätt som liknar hur polisär underrättelseverksamhet syftar till att skapa lägesbilder för att följa och identifiera olika brottsliga ageranden. Regeringen anser därför att den nya sekretessbestämmelsen bör placeras som en ny bestämmelse i 18 kap. OSL, under en ny rubrik.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

Sekretess innebär såväl handlingssekretess som tystnadsplikt. Den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 och 7 §§ TF och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen, YGL, har som huvudregel företräde framför tystnadsplikten. Det kan alltså vara tillåtet att till exempel lämna uppgifter till en journalist eller att själv publicera uppgiften, men det är aldrig tillåtet att med stöd av rätten att meddela och offentliggöra uppgiften lämna den allmänna handling där den sekretessbelagda uppgiften framgår till exempelvis en journalist. I ett antal fall har emellertid även bestämmelser om tystnadsplikt företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter. I dessa fall är rätten att meddela och offentliggöra uppgifter helt inskränkt.

Den tystnadsplikt som följer av närliggande bestämmelser i 18 kap. OSL är dock inte sådan att den, med vissa undantag, har företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, se 18 kap. 19 § OSL. Inte heller i övrigt framstår uppgifternas art som sådan att en inskränkning i rätten att

meddela och offentliggöra uppgifter är motiverad. Någon sådan begränsning föreslås därför inte gälla för den föreslagna sekretessbestämmelsen. Prop. 2025/26:36

5.3 En ny sekretessbestämmelse för uppgifter som förekommer i Kustbevakningens analysverksamhet

Regeringens förslag

Sekretess ska gälla för uppgift som hänför sig till sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen, om det kan antas att verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om uppgiften röjs.

För en uppgift i en allmän handling ska sekretessen gälla i högst fyrtio år.

Regeringens bedömning

Tystnadsplikten som följer av den föreslagna sekretessbestämmelsen bör inte ha företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter.

Promemorians förslag och bedömning

Promemorians förslag och bedömning stämmer delvis överens med regeringens. I promemorian föreslås att sekretess ska gälla om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas. I promemorian föreslås dessutom att överföring av sekretessen till andra myndigheter ska regleras genom en separat bestämmelse om överföring av sekretess.

Remissinstanserna

Remissinstanserna är till övervägande del positiva till eller har inte några synpunkter på förslaget och bedömningen.

Journalistförbundet och *Tidningsutgivarna* framför att den föreslagna bestämmelsens utformning – med ett så kallat omvänt skaderekvisit – kommer att leda till en omfattande inskränkning av möjligheten till insyn i Kustbevakningens verksamhet. De anser, om en ny sekretessbestämmelse ska införas, att denna ska utformas med ett så kallat rakt skaderekvisit, vilket innebär en presumtion för att uppgifterna ska vara offentliga. *Sveriges advokatsamfund* har inget att invända mot att det införs en ny sekretessbestämmelse, men anser i likhet med *Journalistförbundet* och *Tidningsutgivarna* att bestämmelsen inte ska utformas med ett omvänt skaderekvisit, utan med ett rakt skaderekvisit.

Sveriges advokatsamfund instämmer i promemorians bedömning att den sekretess som gäller hos Kustbevakningen även ska gälla hos en mottagande myndighet. Även *Migrationsverket* delar bedömningen att det

Prop. 2025/26:36 är lämpligt att eventuell sekretess för innehållet i lägesrapporter kan överföras till en mottagande myndighet.

Skatteverket anser att det vore mer ändamålsenligt att utöka sekretessbestämmelsen genom att sekretesskyddet knyts till uppgiften snarare än till verksamheten, i stället för att ha primära och sekundära sekretessbestämmelser. Detta gör sig enligt verket enklast genom att använda uttrycket ”hänför sig till”.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Uppgifter som förekommer i Kustbevakningens analysverksamhet är skyddsvärda

Kustbevakningen för i promemorian fram ett behov av att, utöver den sammanställning och förmedling av sjöinformation som redan i dag sker inom ramen för Sjöbasis, kunna ta fram och förmedla mer kompletta sjölägesbilder och analyser av dessa på olika nivåer och med delvis annan information som grund. I avsnitt 6.3 föreslås att en definition av den verksamheten ska föras in i 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen (2019:429). Kustbevakningen bedömer att det inom ramen för en sådan analysverksamhet kommer att tas fram underlag, sammanställningar och analyser som innehåller uppgifter, vilka om de skulle röjas, skulle kunna ge en bild av Kustbevakningens och andra myndigheters förmåga att skapa en sjölägesbild och analysera sjörelaterad information. Särskilt vad gäller de analyser som tas fram inom ramen för denna verksamhet bedömer Kustbevakningen att det kommer att kunna förekomma överväganden och slutsatser vars röjande skulle kunna skada förmågan att analysera sjörelaterad information och att reagera på de slutsatser som dragits.

I Kustbevakningens föreslagna analysverksamhet kommer det att skapas analyser och sammanställningar av underlag från såväl Sjöbasis som andra källor. Dessa sammanställningar och analyser kommer att skapas för såväl Kustbevakningens som andra myndigheters behov. Regeringen bedömer att dessa analyser i stor utsträckning kommer att utgöra sådan aggregerad sjöinformation som i avsnitt 5.2 har bedömts vid ett röjande kunna vara skadlig för myndigheternas förmåga att bedriva sjöövervakning. Det är också sannolikt att analyser och sammanställningar kommer att skapas för det som myndigheterna riktar in sin sjöövervakning mot, exempelvis vissa specifika geografiska områden, vissa aktiviteter till sjöss eller vissa särskilda fartygstyper, vilket kan visa på inriktningen av myndigheternas sjöövervakning oavsett vilka uppgifter i övrigt som förekommer i analyserna. Ett röjande av sådana uppgifter skulle också kunna motverka en effektiv sjöövervakning. Samma typer av uppgifter som i avsnitt 5.2 har förts fram som exempel på känsliga uppgifter, enskilt eller tillsammans med andra uppgifter, i Sjöbasis kan förväntas förekomma även i Kustbevakningens analyser och sammanställningar. Slutsatser kring myndigheternas förmåga att bedriva sjöövervakning kan enligt regeringens bedömning inte bara dras av de färdigställda analyserna och sammanställningarna, utan sådana slutsatser skulle även kunna dras av andra uppgifter i analysverksamheten som ger en bild av myndigheternas förmågor och inriktning. Exempel på sådana uppgifter skulle kunna vara vilka typer av analyser eller vilken inriktning på analyserna som efter-

Den befintliga sekretessregleringen ger inte ett tillräckligt skydd

Den analysverksamhet som föreslås i promemorian har till syfte att utgöra en del i Sveriges sjöövervakning och kommer till viss del att ske inom ramen för Kustbevakningens verksamhet med att samordna civila behov av sjöövervakning och att förmedla civil sjöinformation. På samma sätt som det redogörs för i avsnitt 5.4 kommer det att finnas vissa uppgifter i analysverksamheten som hänför sig till eller förekommer i brottsbekämpande verksamhet, totalförsvarsverksamhet eller verksamhet som innefattar kontroll och tillsyn och därför omfattas av befintliga sekretessbestämmelser i 15 kap. 2 §, 17 kap. 1 och 7 §§ samt 18 kap. 1 och 2 §§ OSL. På samma sätt som vad gäller uppgifterna i Sjöbasis kommer dock en stor del av uppgifterna i analysverksamheten inte att ha sitt ursprung från sådan verksamhet och därför inte omfattas av sekretess. De befintliga sekretessbestämmelserna kommer därför inte att utgöra ett tillräckligt skydd för alla skyddsvärda uppgifter som kommer att förekomma i Kustbevakningens analysverksamhet.

I promemorian för Kustbevakningen fram att det i den föreslagna analysverksamheten kommer att skapas analyser och sammanställningar av underlag från såväl Sjöbasis som andra källor. Om uppgifterna hänför sig till verksamhet som avser Sjöbasis kan uppgifterna omfattas av den föreslagna sekretessbestämmelsen i avsnitt 5.2. Eftersom vissa uppgifter kan komma från andra källor så är det dock inte säkert att alla skyddsvärda uppgifter omfattas av någon sekretessbestämmelse även om ett röjande av uppgifterna skulle kunna motverka en verksamhet som avser sjöövervakning. Den föreslagna sekretessbestämmelsen för Sjöbasis skulle inte heller skydda uppgifter i analysverksamheten som visar på myndigheternas metoder eller arbetssätt. Samma sak gäller uppgifter som visar på vilka analyser eller inriktningar som andra myndigheter efterfrågar eller vilken inriktning och fokus som Kustbevakningen själv har på sina analyser.

Sammanfattningsvis bedömer regeringen att det kommer finnas skyddsvärd information inom analysverksamheten som inte nödvändigtvis omfattas av någon befintlig eller föreslagen sekretessbestämmelse.

Intresset av sekretess väger tyngre än intresset av insyn

Behovet av att införa nya sekretessbestämmelser måste vägas mot allmänhetens intresse av att få insyn i Kustbevakningens analysverksamhet. I likhet med verksamheten i Sjöbasis kommer analysverksamheten ha till syfte att användas inom Kustbevakningens uppdrag att samordna civil sjöövervakning och förmedlas civil sjöinformation. Det är därför inte heller vad gäller analysverksamheten primärt fråga om myndighetsutövning mot enskild. Allmänheten får trots att det inte gäller myndighetsutövning mot enskild anses ha ett visst intresse av insyn i analysverksamheten.

Det är i allt väsentligt samma skäl som förs fram i avsnitt 5.2 som motiverar ett sekretesskydd för uppgifter i Kustbevakningens analysverksamhet. Snarlika risker för skador kommer att förekomma vid

analyser av sjöläget som för uppgifter om sjöläget i Sjöbasis. På samma sätt som förs fram i avsnitt 5.2 är därför sekretesskydd för uppgifter i analysverksamheten motiverat av hänsyn till myndigheternas verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn, utifrån intresset att beivra eller förebygga brott samt för rikets säkerhet. Som konstateras ovan kommer analysverksamheten att innehålla uppgifter vars röjande kan skada sådana intressen, utan att uppgifterna omfattas av befintliga sekretessbestämmelser.

Mot insynsintresset får det vägas att den aktuella verksamheten gäller analyser av sjöläget i syfte att skapa en så god sjölägesbild som möjligt. Verksamheten kan enligt regeringens bedömning komma att uppvisa vissa liknande drag med sådan analysverksamhet som bedrivs inom ramen för underrättelseverksamhet. Samma skäl som gör sig gällande vad gäller uppgifter i Sjöbasis gör sig enligt regeringens bedömning även gällande i Kustbevakningens analysverksamhet. Regeringen bedömer därför att intresset av sekretess i analysverksamheten vid en intresseavvägning väger tyngre än intresset av insyn.

Bestämmelsens utformning

Som tidigare nämns är utgångspunkten när en sekretessbestämmelse utformas att en begränsning av rätten att ta del av allmänna handlingar inte ska gå utöver vad som är motiverat med hänsyn till de intressen som sekretessen avser att skydda. Sekretessbestämmelser bör dessutom utformas så specifikt som möjligt när det gäller både sekretessens föremål och dess räckvidd, dvs. vilka uppgifter som bestämmelsen skyddar och inom vilken typ av ärenden eller verksamheter som den är tillämplig. Behovet av sekretess som identifierats gäller för uppgifter som förekommer i analysverksamheten. När det gäller sekretessens föremål anser därför regeringen, i likhet med promemorian, att den ska gälla för Kustbevakningens analysverksamhet. En definition av denna verksamhet föreslås föras in i 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen (2019:429). Regeringen anser att det därför är lämpligt att hänvisa till denna definition i sekretessbestämmelsen.

När det gäller frågan om sekretessregleringens räckvidd konstaterar regeringen att syftet med analysverksamheten delvis är att förmedla civil sjöinformation. Det innebär att uppgifter kommer att förmedlas till andra myndigheter för att användas inom respektive myndighets verksamhet. Behovet av sekretesskydd för uppgifterna är enligt regeringens bedömning lika stort oavsett i vilken myndighets verksamhet som uppgiften förekommer. Regeringen anser därför att sekretessbestämmelsen bör gälla i hela den offentliga förvaltningen. Sekretessen bör, på samma sätt som för sekretessen i Sjöbasis och som *Skatteverket* föreslår, omfatta uppgifter som hänför sig till analysverksamheten. Detta innebär att sekretessen följer med uppgiften när den lämnas vidare till en annan myndighet för att användas i den myndighetens verksamhet. Med en sådan utformning finns det inget behov av en sådan särskild bestämmelse om överföring av sekretess som föreslagits i promemorian.

I fråga om skaderekvisitet gör regeringen samma bedömning som i avsnitt 5.2. Samma skaderekvisit bör alltså gälla för uppgifter i analysverksamheten som för uppgifter i Sjöbasis. Regeringen föreslår därför

även vad gäller analysverksamheten att sekretessen, till skillnad från vad som föreslås i promemorian, utformas med ett rakt skaderekvisit och en presumtion för offentlighet. Ett sådant skaderekvisit föreslår även *Journalistförbundet*, *Tidningsutgivarna* och *Sveriges advokatsamfund* i sina remissyttranden.

De risker som aktualiseras vid analysverksamheten är desamma som aktualiseras vad gäller uppgifter i Sjöbasis. Det gäller främst att ett röjande av uppgifter i analysverksamheten skulle kunna visa på myndigheternas förmåga att bilda sig en uppfattning av sjöläget och deras möjlighet att agera mot olika hot eller händelser. Ett röjande av uppgifterna riskerar även att visa på myndigheternas fokus på och inriktning av sjöövervakningen, vilket i sin tur skulle kunna möjliggöra för en aktör att agera på ett sådant sätt att denne undgår myndigheternas upptäckt. På samma sätt som vad gäller Sjöbasis kan risken formuleras som en risk för att myndigheternas verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om känsliga uppgifter röjs. Regeringen föreslår därför att bestämmelsen ska gälla om det kan antas att verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om uppgiften röjs. Ett röjande av känsliga uppgifter kan inte bara skada Kustbevakningens förmåga att bedriva sjöövervakning, utan även andra myndigheters förmåga inom deras respektive ansvarsområde.

Eftersom det huvudsakligen kommer att förekomma likartade känsliga uppgifter inom ramen för analysverksamheten som i Sjöbasis bedömer regeringen att det är samma slags uppgifter som typiskt sett också kommer att omfattas av sekretessen för analysverksamheten (se avsnitt 5.2). Därtill kan, vad gäller analysverksamheten, exempelvis uppgifter om vad analyserna inriktas mot, vilka analyser myndigheter efterfrågar eller vilka metoder och arbetssätt som används vid utarbetandet av analyserna vara sådana uppgifter där ett röjande typiskt sett kan anses motverka verksamhet som avser sjöövervakning.

Sekretesstiden

Den tid för vilken sekretessen längst gäller när den förekommer i en allmän handling bör utformas på det sätt som generellt förekommer i bestämmelser som avser sekretess till skydd för allmänna intressen. För uppgift i en allmän handling bör därför sekretessen enligt de föreslagna bestämmelserna gälla i högst fyrtio år.

Placering av bestämmelserna och rubriksättning

Sekretessen för uppgifterna är avsedd att skydda myndigheternas förmåga att bedriva sjöövervakning och syftar till att uppgifter inte ska röjas som kan leda till skada för det brottsbekämpande arbetet, inspektions- och kontrollverksamheten och totalförsvaret och rikets säkerhet. Syftet med sekretessen rör alltså till viss del verksamhet för att förhindra eller beivra brott. Kustbevakningens analysverksamhet kan dessutom förväntas ha många likheter med det arbete som myndigheten utför för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet. Regeringen anser därför att den nya sekretessbestämmelsen bör placeras som en ny bestämmelse i 18 kap. OSL.

Av samma skäl som anförts i avsnitt 5.2 för den föreslagna bestämmelsen för uppgifter i Sjöbasis bedömer regeringen att rätten att meddela och offentliggöra uppgifter inte bör begränsas för den föreslagna sekretessbestämmelsen.

5.4 Sekretess för en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i Sjöbasis

Regeringens förslag

Sekretess ska gälla i verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

För en uppgift i en allmän handling ska sekretessen gälla i högst tjugo år. Om uppgiften avser den enskildes personliga förhållanden ska dock sekretessen gälla i högst sjuttio år.

Regeringens bedömning

Tystnadsplikten som följer av den föreslagna sekretessbestämmelsen bör inte ha företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter. Det bör inte införas en bestämmelse om överföring av sekretess.

Promemorians förslag och bedömning

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås en uttrycklig formulering om sekretess för uppgift om enskilds affärs- och driftsförhållanden samt en bestämmelse om överföring av sekretess.

Remissinstanserna

Remissinstanserna är till övervägande del positiva till eller har inte några synpunkter på förslagen och bedömningarna.

Sveriges advokatsamfund instämmer i promemorians bedömning att den sekretess som gäller hos Kustbevakningen även bör gälla hos en mottagande myndighet. Även *Migrationsverket* delar bedömningen att det är lämpligt att eventuell sekretess för innehållet i lägesrapporter kan överföras till en mottagande myndighet.

Skatteverket anser att det vore mer ändamålsenligt att utöka sekretessbestämmelsen genom att sekretesskyddet knyts till uppgiften snarare än till verksamheten, i stället för att ha primära och sekundära sekretessbestämmelser. Detta gör sig enligt verket enklast genom att använda uttrycket ”hänför sig till”.

Det finns ett behov av sekretess för uppgifter om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden i Sjöbasis

Det finns i dag en bestämmelse i 29 kap. 13 a § OSL om sekretess för uppgift om en enskilds affärs- och driftsförhållanden i Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Exempel på sådana uppgifter som kan omfattas av bestämmelsen är sammanställd information om handelsfartygs rutter, fiskefartygs rörelser och detaljerade uppgifter om fartygs last. Bestämmelsen omfattar däremot inte uppgifter om enskilda personliga förhållanden eller andra ekonomiska förhållanden. I promemorian förs det fram att det finns ett behov av att utvidga tillämpningsområdet för 29 kap. 13 a § OSL till att även omfatta uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

I Sjöbasis förekommer, förutom uppgifter om enskildas affärs- och driftsförhållanden, även uppgifter om enskildas personliga förhållanden som skulle kunna vara skyddsvärda. Exempel på detta är uppgifter som förekommer i de förhandsanmälningar från sjöfarten som Kustbevakningen tar emot via Maritime Single Window, som är en portal, förvaltd av Sjöfartsverket, för inrapportering av myndighetsinformation kopplat till ett fartygsanlöp. Dessa förhandsanmälningar kan innehålla såväl enskildas kontaktuppgifter som uppgift om en enskilds förekomst i Schengens informationssystem, SIS. I Sjöbasis förekommer därför uppgifter om var besättningen på fartygen har varit och var de ska åka. Av dessa uppgifter samlat blir det möjligt att dra slutsatser om enskilda personers resmönster och beteendemönster. När det gäller möjligheten att kartlägga en persons förflyttningar in och ut ur ett område har det i förarbetena till lagstiftningen om s.k. trängselskatt gjorts vissa uttalanden (prop. 2003/04:145 s. 103). Det anfördes bl.a. att det är angeläget att den enskildes integritet värnas så långt som möjligt inom ramen för systemet med trängselskatt och att möjligheten att kartlägga en persons förflyttningar in och ut ur ett område som omfattas av trängselskatt därför ska förhindras. Likartade argument fördes även fram i förarbetena till lagstiftningen kring passagerarregister (prop. 2005/06:129 s. 51–52) Sådana sammanställningar av enskilda personliga förhållanden vad gäller resmönster kan alltså vara känsliga. Det kan även konstateras att den enskilde inte själv kan förhindra att sådana uppgifter förekommer i Sjöbasis.

Dessutom rapporteras uppgifter om enskildas personliga förhållanden in från Kustbevakningens operativa verksamhet via myndighetens andra operativa stödssystem, in i Sjöbasis. Det kan röra sig om uppgifter om en enskilds personliga förhållanden som kan skrivas in i fritext utifrån observationer som görs i den operativa verksamheten. Det kan exempelvis vara observationer om enskildas resmönster, koppling till specifika fartyg (anteckning om koppling till skuggflottan) eller beteenden i samband med räddningsoperationer (uppgift om bristande sjömanskap). I avsnitt 4.2.1 föreslår regeringen att Kustbevakningens underrättelseuppdrag ska utvidgas. Som framgår i promemorian planeras Sjöbasis användas för detta utökade uppdrag. Kustbevakningen bedömer i promemorian att mer uppgifter än i dag kommer att rapporteras in i Sjöbasis från olika

myndigheter. Mot denna bakgrund kan det på goda grunder förväntas att ytterligare skyddsvärda uppgifter om enskildas personliga förhållanden kan komma att hanteras i systemet.

Sammantaget bedömer regeringen att det behandlas känsliga uppgifter om enskildas personliga förhållanden i Sjöbasis som inte omfattas av sekretess. Den sekretess som redan i dag gäller för uppgifter i Sjöbasis om enskilds affärs- och driftsförhållanden behöver därför utökas till att även omfatta uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Uppgifter om en enskilds affärs- eller driftsförhållanden faller inom ramen för begreppet uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Intresset av sekretess väger tyngre än intresset av insyn

Vid bedömningen av behovet att införa nya sekretessbestämmelser till skydd för enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden måste en avvägning göras mellan allmänhetens intresse av insyn i Kustbevakningens verksamhet och risken för att enskilda lider skada eller men om känsliga uppgifter röjs. Det finns redan en sekretessbestämmelse till skydd för enskilds affärs- och driftsförhållanden. Som konstaterats i avsnitt 5.2 är syftet Sjöbasis huvudsakligen att möjliggöra för Kustbevakningen att utföra sitt uppdrag att samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation. Det handlar därför normalt inte om myndighetsutövning mot enskilda, vilket innebär att insynintresset generellt sett får anses vara mindre. Regeringen bedömer dock att allmänheten ändå har ett visst intresse av insyn i Sjöbasis. Vid en avvägning anser regeringen att behovet av skydd för uppgifter i Sjöbasis om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden väger tyngre än det relativt begränsade intrånget i allmänhetens insyn som sekretessbestämmelsen innebär.

Bestämmelsens utformning

Vad gäller sekretessens räckvidd och föremål bedömer regeringen att den bestämmelse om sekretess för en enskilds affärs- och driftsförhållanden som redan finns i 29 kap. 13 a § OSL bör ändras till att avse en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. En sådan formulering omfattar även en enskilds affärs- och driftsförhållanden. Sekretessen bör gälla i verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation.

Regeringen bedömer att det inte finns anledning till att något annat skaderekvisit ska gälla för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållande än vad som redan i dag gäller för en enskilds affärs- och driftsförhållanden. Regeringen föreslår därför att sekretessen även fortsatt bör vara utformad med ett så kallat rakt skaderekvisit, dvs. att presumtionen är att uppgifterna är offentliga.

Sekretesstiden

Vad gäller sekretess till skydd för en enskilds ekonomiska förhållanden som förekommer i Sjöbasis bör denna gälla under högst tjugo år på samma sätt som redan gäller för enskilds affärs- och driftsförhållanden.

Vad gäller enskilda personliga förhållanden bör sekretesstiden uppgå till högst sjuttio år. Detta ligger i linje med den sekretesstid som förekommer i andra sekretessbestämmelser till skydd för enskilda personliga förhållanden (se t.ex. 35 kap. 1 § och 37 kap. 6 § OSL). Utifrån att Sjöbasis och Kustbevakningen framöver kan komma att hantera fler uppgifter om enskilda som inte bara avser affärs- och driftsförhållanden eller andra ekonomiska förhållanden anser regeringen att det är motiverat att särskilt reglera sekretesstiden för uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Vad gäller giltighetstiden för sekretessen så formuleras denna i lagrådsremissen, i paragrafens andra stycke, på följande sätt. ”I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Om uppgiften avser en enskilda personliga förhållanden gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.” *Lagrådet* för i sitt yttrande fram att den generella skrivningen i första meningen om vad som gäller för uppgifter i allmänna handlingar måste ta sikte enbart på uppgifter om en enskilda ekonomiska förhållanden, något som enligt Lagrådets uppfattning borde uttryckas mer precist. Andra stycket är också uppbyggt som en huvudregel med ett undantag, trots att det är fråga om att reglera två typfall med var sin giltighetstid för sekretessen. Lagrådet föreslår därför att andra stycket ges följande lydelse. ”I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år om uppgiften avser en enskilda personliga förhållanden och i högst tjugo år om uppgiften avser en enskilda ekonomiska förhållanden.”

Regeringen konstaterar att den formulering som används i lagrådsremissen redan förekommer i flera bestämmelser i OSL (se t.ex. 31 kap. 15 § och 34 kap. 1–3 §§). Regeringen anser därför att systematiska skäl talar för att använda den formuleringen.

Överföring av sekretess

I samband med att bestämmelsen i 29 kap. 13 a § OSL infördes gjorde regeringen bedömningen att det inte är lämpligt att en uppgift som en myndighet tar ut från Kustbevakningens register bibehåller det sekretesskydd den har i registret även när uppgiften används i en viss myndighets verksamhet. Utgångspunkten bör i stället vara att när ett utdrag görs från Kustbevakningens register och uppgifterna används i en viss myndighets verksamhet, ska de omfattas av de bestämmelser om sekretess som kan gälla för andra motsvarande uppgifter hos den sistnämnda myndigheten (prop. 2008/09:152 s. 37).

De exempel som förs fram i promemorian på uppgifter som omfattas av sekretess i Sjöbasis, men som inte i alla situationer kommer att omfattas av sekretess när uppgiften tas ut ur registret för att användas i en annan myndighets verksamhet, rör huvudsakligen uppgifter om fiskefartyg och uppgifter om en enskilda personliga förhållanden som rapporterats in via portalen för inrapportering av myndighetsinformation, Maritime Single Window.

Regeringen konstaterar att uppgifter om fiskefartygs position, kurs och fart redan omfattas av den befintliga sekretessbestämmelsen i 29 kap. 13 a § OSL. De ytterligare uppgifter om enskilda personliga förhållanden som nu kommer att omfattas av sekretessen medför inte att regeringen gör någon annan bedömning nu än när bestämmelsen först infördes.

Regeringen anser alltså att det inte är lämpligt att en uppgift bibehåller sitt sekretessskydd när den tas ut ur registret för att användas i en annan myndighets verksamhet.

Placering av bestämmelserna och rubriksättning

Bestämmelsen om sekretess för enskilds förhållanden i Sjöbasis bör föras in i den redan befintliga bestämmelsen om sekretess för enskildas affärs- och driftsförhållanden i 29 kap. 13 a § OSL.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

Den föreslagna sekretessbestämmelsen är försedd med ett rakt skaderekvisit, dvs. det gäller en presumtion för offentlighet. Detta talar för att den tystnadsplikt som följer av bestämmelsen inte bör ha företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter. Regeringen föreslår därför inte någon sådan begränsning.

5.5 Sekretess för en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i Kustbevaknings analysverksamhet

Regeringens förslag

Sekretess ska gälla hos Kustbevakningen i sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

För en uppgift i en allmän handling ska sekretessen gälla i högst tjugo år. Om uppgiften avser den enskildes personliga förhållanden ska dock sekretessen gälla i högst sjuttio år.

Regeringens bedömning

Tystnadsplikten som följer av den föreslagna sekretessbestämmelsen bör inte ha företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter. Det bör inte införas en bestämmelse om överföring av sekretess.

Promemorians förslag och bedömning

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås en uttrycklig formulering om sekretess för uppgift om enskilds affärs- och driftsförhållanden samt en bestämmelse om överföring av sekretess.

Remissinstanserna

Remissinstanserna är till övervägande del positiva till eller har inte några synpunkter på förslagen och bedömningarna.

Sveriges advokatsamfund instämmer i promemorians bedömning att den sekretess som gäller hos Kustbevakningen även bör gälla hos en mottagande myndighet. Även *Migrationsverket* delar bedömningen att det är lämpligt att eventuell sekretess för innehållet i lägesrapporter kan överföras till en mottagande myndighet.

Skatteverket anser att det vore mer ändamålsenligt att utöka sekretessbestämmelsen genom att sekretesskyddet knyts till uppgiften snarare än till verksamheten, i stället för att ha primära och sekundära sekretessbestämmelser. Detta gör sig enligt verket enklast genom att använda uttrycket ”hänför sig till”.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Det finns behov av sekretess hos Kustbevakningen för uppgifter om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i analysverksamhet

Inom ramen för Kustbevakningens analysverksamhet kommer snarlika uppgifter att behandlas som i Sjöbasis. Det kan därför antas att samma typer av uppgifter som bedömts vara skyddsvärda i avsnitt 5.4 även kommer att förekomma i motsvarande utsträckning inom ramen för analysverksamheten. Det finns därför enligt regeringens mening behov av sekretess till skydd för enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden även i analysverksamheten.

Vid bedömningen av behovet att införa nya sekretessbestämmelser till skydd för enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden måste en avvägning göras mellan allmänhetens intresse av insyn i Kustbevakningens verksamhet och risken för att enskilda lider skada eller men om känsliga uppgifter röjs.

Uppgifterna i analysverksamheten syftar inte primärt till att användas för myndighetsutövning mot en enskild. Regeringen bedömer därför att insynsintresset i analysverksamheten är detsamma som vad gäller för uppgifter i Sjöbasis. Eftersom bedömningen är att i huvudsak likartade uppgifter kommer att behandlas i analysverksamheten bedömer regeringen att skyddsbehovet för uppgifterna kommer att vara lika stort som för uppgifterna i Sjöbasis. Mot denna bakgrund anser regeringen att behovet av sekretesskydd för uppgifter hos Kustbevakningen i analysverksamhet om enskilds personliga och ekonomiska förhållanden väger tyngre än det intrång i allmänhetens insyn som sekretessbestämmelsen innebär.

Bestämmelsens utformning

Sekretessens räckvidd och föremål bör utformas så att den gäller hos Kustbevakningen för uppgifter som förekommer i verksamhet som avses i den föreslagna nya 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen (2019:429), dvs. insamling, bearbetning och analyser av sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget och andra berörda myndigheters behov samt förmedla sjölägesbilder och analyser till berörda myndigheter. Sekretessen ska, på samma sätt som för uppgifter i Sjöbasis, begränsas till uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, vilket alltså även omfattar den enskildes affärs- och driftsförhållanden.

Regeringen bedömer att det inte finns anledning till att något annat skaderekvisit ska gälla för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållande än vad som redan i dag gäller för en enskilds affärs- och driftsförhållanden. Regeringen föreslår därför att sekretessen bör vara utformad med ett så kallat rakt skaderekvisit, dvs. att presumtionen är att uppgifterna är offentliga.

Vad gäller sekretess till skydd för en enskilds ekonomiska förhållanden som förekommer i Kustbevakningens analysverksamhet bör denna gälla under högst tjugo år, på samma sätt som redan i dag gäller för uppgift om enskilds affärs- och driftsförhållanden.

Sekretesstiden

Vad gäller enskilds personliga förhållanden bör sekretesstiden uppgå till högst sjuttio år. Detta ligger i linje med den sekretesstid som förekommer i andra sekretessbestämmelser till skydd för enskilds personliga förhållanden (se t.ex. 35 kap. 1 § och 37 kap. 6 § OSL). Utifrån att Kustbevakningen framöver kan komma att hantera fler uppgifter om enskilda som inte bara avser affärs- och driftsförhållanden eller andra ekonomiska förhållanden anser regeringen att det är motiverat att särskilt reglera sekretesstiden för uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Vad gäller giltighetstiden för sekretessen så föreslår *Lagrådet* i sitt yttrande att den ska formuleras på samma sätt som redogörs för i avsnitt 5.4. Av samma skäl som förs fram i avsnitt 5.4 anser regeringen att den i lagrådsremissen föreslagna formuleringen bör användas även i detta sammanhang.

Överföring av sekretess

Av samma skäl som förs fram i avsnitt 5.4 om sekretessen för Sjöbasis anser regeringen att det saknas skäl att införa en bestämmelse om överföring av sekretess.

Placering av bestämmelsen och rubriksättning

En ny bestämmelse om sekretess för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden hos Kustbevakningen vid analysverksamhet bör föras in i 29 kap. 13 b § OSL, direkt efter den bestämmelse som gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i Sjöbasis.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

Den föreslagna sekretessbestämmelsen är försedd med ett rakt skaderekvisit, dvs. det gäller en presumtion för offentlighet. Detta talar för att den tystnadsplikt som följer av bestämmelsen inte bör ha företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter. Regeringen föreslår därför inte någon sådan begränsning.

Regeringens bedömning

Det finns inte något behov av nya sekretessbrytande bestämmelser för att Kustbevakningen ska kunna utföra sitt uppdrag att samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation.

Promemorians bedömning

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte några synpunkter på bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning

Eftersom regeringen nu föreslår flera nya sekretessbestämmelser och det finns ett stort behov att kunna dela information mellan myndigheter inom Sjöövervakningsrådet och för Kustbevakningen att förmedla information till berörda myndigheter behöver behovet av sekretessbrytande regler övervägas.

Av 10 kap. 2 § OSL följer att sekretess inte hindrar att en uppgift lämnas till en enskild eller till en annan myndighet om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet. Bestämmelsen i fråga ska tillämpas restriktivt och avsikten är inte att man av rena effektivitetsskäl ska kunna bryta sekretess.

I 15 § instruktionen för Kustbevakningen framgår att myndigheten ska samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter. Förmedlingen av uppgifter är alltså ett författningsreglerat krav på myndigheten. För att Kustbevakningen ska kunna utföra sitt sjöövervakningsuppdrag krävs det alltså att myndigheten förmedlar information till berörda myndigheter, även om uppgifterna i sig skulle omfattas av sekretess. Därför bör bestämmelsen i 10 kap. 2 § OSL möjliggöra den informationsdelning som krävs för att utföra det uppdraget. Samma sak förväntas gälla för ett analysuppdrag eftersom det uppdraget enligt den föreslagna lydelsen i 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen (2019:429) innefattar ett uppdrag att förmedla sjölägesbilder och analyser till berörda myndigheter.

När det gäller uppgifter om misstanke om ett begånget brott bör också den sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. 24 § OSL kunna aktualiseras. Även den så kallade generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL, som innebär att en sekretessbelagd uppgift får lämnas till en annan myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda, bör kunna tillämpas i stor utsträckning.

Sammantaget bedömer regeringen att det således inte finns något behov av att införa några nya sekretessbrytande bestämmelser.

6 Personuppgiftsbehandling

6.1 Grundläggande reglering om personlig integritet och personuppgiftsbehandling

Grundläggande bestämmelser till skydd för den personliga integriteten finns i regeringsformen, RF. Av 2 kap. 6 § andra stycket RF följer att var och en gentemot det allmänna är skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Begränsningar i denna rättighet får göras endast i lag i den ordning som föreskrivs i 2 kap. 21 och 22 §§ RF. Vidare följer av 2 kap. 19 § RF att lag eller annan föreskrift inte får meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av den europeiska konventionen för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, Europakonventionen.

Enligt artikel 8 i Europakonventionen har var och en rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. En offentlig myndighet får inte inskränka åtnjutandet av denna rättighet annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till statens säkerhet, den allmänna säkerheten, landets ekonomiska välbefinnande eller till förebyggande av oordning eller brott eller till skydd för hälsa eller moral eller för andra personers fri- och rättigheter. Såvitt gäller laglighetskriteriet krävs bland annat att den nationella rättighetsinskränkande författningen uppfyller vissa minimikrav i fråga om kvalitet och tydlighet. Reglerna ska vara tillräckligt tydliga för att tillämpningen ska vara förutsebar och den ska vara allmänt tillgänglig. Kravet att ett ingripande ska vara nödvändigt i ett demokratiskt samhälle innebär att det ska finnas ett ”angeläget samhälleligt behov” av åtgärden i fråga. I det ligger bland annat en begränsning som innebär att åtgärden inte får gå längre än vad som är nödvändigt med beaktande av proportionalitetsprincipen, dvs. den ska stå i rimlig relation till det intresse som åtgärden är avsedd att tillgodose. Vid denna avvägning har staterna ett visst handlingsutrymme att inom rimliga gränser avgöra vilka åtgärder som kan anses nödvändiga för att tillgodose det eftersträfvade ändamålet.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), i det följande benämnd EU:s dataskyddsförordning, utgör den generella regleringen av personuppgiftsbehandling inom EU. I förordningen finns bestämmelser om skydd för fysiska personer med avseende på behandlingen av personuppgifter och om det fria flödet av personuppgifter. EU:s dataskyddsförordning är, i likhet med andra EU-förordningar, till alla delar bindande och direkt tillämplig i varje medlemsstat. Det betyder att förordningen ska tillämpas direkt av enskilda och myndigheter på samma sätt som lagar och andra nationella föreskrifter.

För att personuppgifter över huvud taget ska få behandlas måste det finnas en rättslig grund för behandlingen. I EU:s dataskyddsförordning räknas de rättsliga grunderna upp i sex punkter i artikel 6.1. Av artikel 6.3

följer ett krav på att om behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning (jfr art. 6.1 e) ska grunden fastställas i enlighet med unionsrätten eller den nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av. Förutom att det ska finnas en rättslig grund måste all behandling av personuppgifter följa de principer som regleras i artikel 5.1. Enligt artikel 5.1 a ska personuppgifter behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade. I artikel 5.1 b regleras principen om ändmålsbegränsning som innebär att personuppgifter bara får samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Andra exempel är principen om uppgiftsminimering i artikel 5.1 c och principen om lagringsminimering i artikel 5.1 e.

EU:s dataskyddsförordning kompletteras i svensk rätt av lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen). Dessutom finns ett antal speciallagar och förordningar som reglerar personuppgiftsbehandling specifikt för till exempel olika verksamheter.

6.2 Gällande personuppgiftsreglering för Kustbevakningen

Kustbevakningens personuppgiftsbehandling i den operativa verksamheten regleras främst genom kustbevakningsdatalagen (2019:429) och lagen (2018:1695) om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område.

Av kustbevakningsdatalagen, som kompletterar EU:s dataskyddsförordning, framgår att lagen gäller vid behandling av personuppgifter i Kustbevakningens operativa verksamhet som rör sjöövervakning, räddningstjänst, samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation samt internationellt samarbete. Lagen gäller dock inte vid behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område (2 §).

Personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för att bedriva sjöövervakning för att övervaka den allmänna ordningen och säkerheten till sjöss, bedriva den kontroll och tillsyn som Kustbevakningen är skyldig att utföra, bedriva räddningstjänst, samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter, utreda och besluta i ärenden om vattenföroreningsavgift och ta emot sådana avgifter, eller fullgöra skyldigheter inom ramen för internationellt samarbete med sjöövervakning och räddningstjänst (7 §).

Personuppgifter som behandlas enligt 7 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i Kustbevakningens verksamhet som syftar till att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, utreda eller lagföra brott eller upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Sådana personuppgifter får också behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i någon annan myndighets verksamhet om Kustbevakningen enligt lag eller förordning är skyldig att bistå myndigheten med en viss uppgift eller om

informationen tillhandahålls inom ramen för myndighetsöverskridande samverkan (9 §).

Lagen om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område gäller utöver brottsdatalagen (2018:1177) när Kustbevakningen i egenskap av behörig myndighet behandlar personuppgifter i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, utreda eller lagföra brott eller i syfte att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Enligt 2 kap. 1 § får Kustbevakningen behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att myndigheten ska kunna förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, utreda eller lagföra brott, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller fullgöra förpliktelser som följer av internationella åtaganden.

6.3 Behandling av personuppgifter i samband med arbete med sjölägesbilder och analyser av dessa

Regeringens förslag

Kustbevakningsdatalagen ska gälla även vid behandling av personuppgifter i Kustbevakningens operativa verksamhet som rör insamling, bearbetning och analys av sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget och andra berörda myndigheters behov samt förmedling av sjölägesbilder och analyser till berörda myndigheter.

Kustbevakningen ska få behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget eller andra berörda myndigheters behov samt förmedla sjölägesbilder och analyser till berörda myndigheter.

Promemorians förslag

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna

Remissinstanserna är positiva till eller har inte några invändningar mot förslagen.

Skälen för regeringens förslag

Som framgår i avsnitt 4.1.1 finns ett behov av att ge Kustbevakningen möjlighet att samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa samt förmedla sådana till berörda myndigheter. Det kan förväntas att sådana sjölägesbilder och analyser, samt underlagen för dessa, kan komma att innehålla personuppgifter. I promemorian bedömer Kustbevakningen att de sjölägesbilder och analyser som avses tas fram inom ramen för ett sådant uppdrag endast i begränsad omfattning kommer att vara på sådan detaljerad nivå att personuppgifter kommer att förekomma. Det är snarast i de sjölägesbilder

och analyser som tas fram på taktisk nivå som personuppgifter kan komma att förekomma. Stora delar av dessa personuppgifter kommer att ha sitt ursprung i Sjöbasis eller andra system hos Kustbevakningen, vilket innebär att det till stor del är fråga om personuppgifter som redan behandlas av myndigheten. Det är därvid fråga om namn och kontaktuppgifter till besättningsmedlemmar och passagerare som rapporteras in till Sjöbasis i förhandsanmälningar genom rapporteringsportalen Maritime Single Window. Även uppgifter om enskildas förekomst i Schengens informationssystem behandlas i Sjöbasis. Därtill behandlas uppgifter om namn, signaturer och kontaktuppgifter till Kustbevakningens egna tjänstemän i Sjöbasis. Vidare förekommer ett flertal uppgifter i Sjöbasis som inte direkt identifierar en person, men som i kombination med annan information kan användas för att identifiera en person. Det kan exempelvis vara fråga om AIS-data som rapporteras in av Sjöfartsverket eller information om GPS-position, fartygsnamn och mobiltelefonnummer avseende fiskefartyg som rapporteras in av Havs- och vattenmyndigheten. Samtliga de personuppgifter som nämnts som redan idag behandlas i Sjöbasis kan förväntas behandlas även inom ramen för ett kommande uppdrag med sjölägesbilder och analyser. Därtill kan det förväntas att ytterligare kategorier av personuppgifter kan komma att behandlas inom ramen för ett utökat uppdrag. Det kan röra sig om exempelvis att en person omfattas av ett beslut om internationella sanktioner eller uppgift om att en person är lagförd eller misstänkt för brott.

Eftersom framtagande av sjölägesbilder och analyser inte omfattas av Kustbevakningens nuvarande uppdrag och inte bedöms ha stöd i kustbevakningsdatalagen finns det ett behov av att ändra i dataskyddsregelverket i syfte att möjliggöra för myndigheten att behandla personuppgifter vid utförandet av sådana uppgifter.

För att möjliggöra den nödvändiga personuppgiftsbehandlingen behövs ett tillägg i 2 § kustbevakningsdatalagen där det uttryckligen framgår att lagen gäller även vid behandling av personuppgifter i Kustbevakningens operativa verksamhet som rör framtagande av sjölägesbilder och analyser. Dessutom behöver det föras in ett tillägg i 7 § kustbevakningsdatalagen där det framgår att personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för att samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget eller andra myndigheters behov samt för att förmedla dessa till berörda myndigheter. Den rättsliga grunden för denna nya behandling kommer att vara Kustbevakningens utförande av uppgifter av allmänt intresse (artikel 6.1 e i EU:s dataskyddsförordning).

Som det konstateras i avsnitt 4.1.1 är det, bland annat utifrån omvärldsläget, mycket viktigt att kustbevakningen ges förutsättningar att utöka sin förmåga att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa. Mot denna bakgrund, och med beaktande av att bedömningen är att de sjölägesbilder och analyser som avses tas fram inom ramen för ett sådant uppdrag endast i begränsad omfattning kommer att vara på sådan detaljerad nivå att personuppgifter kommer att förekomma, bedömer regeringen att den personuppgiftsbehandling som kan komma att bli aktuell är proportionerlig.

6.4 Behandling av personuppgifter i Sjöbasis i brottsbekämpande syfte

Regeringens bedömning

Det finns redan med befintlig reglering rättsligt stöd för behandling av personuppgifter i Sjöbasis i brottsbekämpande syfte. Det behövs därför inte någon ändring i lagen om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område för att myndigheten ska kunna behandla personuppgifter i Sjöbasis i brottsbekämpande syfte.

Det behövs inte heller någon ändring för att möjliggöra förmedling av information till andra myndigheter.

Promemorians bedömning och förslag

Förslagen och bedömningarna i promemorian överensstämmer inte med regeringens. I promemorian föreslås ett tillägg i 2 kap. 1 § lagen om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område för att behandla personuppgifter i brottsbekämpande syfte inom uppdraget att samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter samt i brottsbekämpande syfte samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information.

Remissinstanserna

Remissinstanserna är positiva till eller har inte några invändningar mot förslagen i promemorian.

Skälen för regeringens bedömning

Sjöbasis har utvecklats i syfte att Kustbevakningen ska kunna utföra sitt uppdrag att samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter. Kustbevakningen bedömer i promemorian att systemet skulle kunna utgöra ett användbart verktyg även för att bearbeta, analysera och dela uppgifter om brottslig verksamhet, såväl inom som utom myndighetens direkta brottsbekämpning. Uppgifter som initialt samlats in i syfte att utföra Kustbevakningens sjöövervakningsuppdrag skulle därför även kunna användas för att kartlägga och analysera brottslig verksamhet, bland annat genom en sampresentation av olika uppgifter i Sjöbasis.

I avsnitt 4.2.1 föreslår regeringen att Kustbevakningens underrättelseuppdrag ska utvidgas till att omfatta även brottstyper där andra brottsbekämpande myndigheter än Kustbevakningen har i uppdrag att ingripa, utreda och beivra brott. Med anledning av det utökade uppdraget bedöms behovet av att effektivt kunna förmedla underrättelseuppgifter om sjörelaterad brottslighet till andra brottsbekämpande myndigheter att öka. Sjöbasis skulle kunna fungera väl som ett verktyg för såväl insamling och bearbetning av underrättelseinformation, som delning av underrättelseinformation till andra brottsbekämpande myndigheter.

För att Sjöbasis ska kunna användas på ett sådant sätt behövs rättsligt stöd för Kustbevakningen att i systemet samla in, bearbeta och förmedla personuppgifter även i brottsbekämpande syfte.

När Kustbevakningen samlar in personuppgifter för att behandla dessa i brottsbekämpande syfte regleras personuppgiftsbehandlingen i brottsdatalagen och lagen om Kustbevakningens behandling av personuppgifter på brottsdatalagens område. Enligt 2 kap. 1 § i sistnämnda lag får Kustbevakningen behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att bland annat utföra myndighetens uppgift att förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet. Bestämmelsen ger därför rättsligt stöd för Kustbevakningen att samla in och behandla personuppgifter när det krävs för myndighetens brottsbekämpande verksamhet.

Eftersom Sjöbasis har utvecklats för att möjliggöra att Kustbevakningen ska kunna utföra sitt sjöövervakningsuppdrag är de personuppgifter som i dagsläget behandlas i systemet initialt insamlade i ett annat syfte än för att behandlas inom ramen för Kustbevakningens brottsbekämpande verksamhet. Stödet för den personuppgiftsbehandling som i dag sker i Sjöbasis är alltså bestämmelserna i kustbevakningsdatalagen, och inte lagen om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område.

Kustbevakningen får dock enligt kustbevakningsdatalagen behandla personuppgifter i brottsbekämpande syfte, även om uppgifterna initialt har samlats in för ett annat syfte. Detta följer av 9 § kustbevakningsdatalagen där det föreskrivs att uppgifter som behandlas enligt 7 §, exempelvis i syfte att samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter, även får behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i Kustbevakningens verksamhet som syftar till att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, utreda eller lagföra brott eller upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Den behandling som därefter sker av personuppgifterna regleras i brottsdatalagen och lagen om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område.

Kustbevakningen för i promemorian fram att kravet i 9 § på att informationen ska tillhandahållas skulle kunna tolkas som att personuppgifterna måste tas ut ur Sjöbasis och därefter behandlas på annat sätt i Kustbevakningens brottsbekämpande verksamhet för att personuppgifterna ska anses tillhandahållna en annan verksamhet i myndigheten. Följden av en sådan tolkning skulle enligt Kustbevakningen vara att de gällande bestämmelserna i kustbevakningsdatalagen inte ger något rättsligt stöd för att i Sjöbasis behandla personuppgifter i brottsbekämpande syfte om uppgifterna initialt samlats in inom ramen för myndighetens sjöövervakningsuppdrag. Kustbevakningen föreslår därför i promemorian ett tillägg i 2 kap. 1 § lagen om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område i syfte att tydliggöra att Kustbevakningen får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att myndigheten i brottsförebyggande syfte ska kunna samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter eller samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser samt förmedling av sådana till berörda myndigheter.

Regeringen delar inte Kustbevakningens bedömning i denna del. Som Kustbevakningen konstaterar i promemorian får myndigheten enligt 9 § kustbevakningsdatalagen behandla personuppgifter i brottsbekämpande syfte, även om uppgifterna initialt har samlats in för ett annat syfte. Bestämmelsen anger att behandling av personuppgifterna får ske om det är nödvändigt att tillhandahålla information som behövs i Kustbevakningens brottsbekämpande verksamhet. Det är alltså information som ska tillhandahållas en annan verksamhet inom myndigheten. Enligt regeringens uppfattning måste sådan information kunna anses vara tillhandahållen en annan verksamhet inom myndigheten även om den hanteras i samma it-system som tidigare. Regeringen anser därför att det redan i dag finns författningsstöd för behandling av personuppgifter i Sjöbasis i brottsbekämpande syfte, oavsett i vilket syfte som uppgifterna initialt har hämtats in. Mot denna bakgrund finns det inte något behov av den ändring i 2 kap. 1 § lagen om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område som föreslås i promemorian.

Förmedling av personuppgifter i brottsbekämpande syfte

En annan aspekt vad avser personuppgiftsbehandlingen i Sjöbasis är att systemet bygger på att informationen ska förmedlas till andra myndigheter, i huvudsak genom direktåtkomst. För att hantering av personuppgifter i brottsbekämpande syfte ska kunna ske i Sjöbasis krävs det därför att det finns rättsligt stöd för att förmedla personuppgifter i systemet till andra myndigheter.

Förutsättningarna för att behandla personuppgifter för nya ändamål framgår av 2 kap. 4 § första stycket brottsdatalagen. Innan personuppgifter får behandlas för ett nytt ändamål ska det säkerställas att det finns en rättslig grund enligt 2 kap. 1 § brottsdatalagen för den nya behandlingen och vidare att det är såväl nödvändigt som proportionerligt att personuppgifterna behandlas för det nya ändamålet. I den utsträckning skyldighet att lämna uppgifter följer av lag eller förordning ska inte någon sådan prövning göras.

Om det är fråga om behandling av personuppgifter för nya ändamål saknar det betydelse om det är den personuppgiftsansvarige som ursprungligen samlat in personuppgifterna som utför behandlingen för det nya ändamålet eller om det är en annan personuppgiftsansvarig, så länge de båda är behöriga myndigheter och behandlingen ligger inom ramlagens tillämpningsområde (prop. 2017/18:232 s. 126).

I promemorian föreslår Kustbevakningen att myndigheten, inom ramen för sitt uppdrag att förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet, ska ges i uppgift att samverka med andra brottsbekämpande myndigheter. För att Kustbevakningen ska kunna ges möjlighet att utföra ett sådant uppdrag får det anses nödvändigt och proportionerligt att personuppgifter får förmedlas genom Sjöbasis för att fullgöra sina brottsbekämpande uppdrag.

När det gäller direktåtkomst till Sjöbasis så framgår det av 3 kap. 6 § lagen om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område att Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Skatteverket

får, för ett sådant syfte som anges i 1 kap. 2 § brottsdatalagen, medges direktåtkomst till personuppgifter som enligt regelverket får göras gemensamt tillgängliga. I likhet med Kustbevakningen anser regeringen därför att det inte behövs några ändringar i dataskyddsregelverket för att möjliggöra för Kustbevakningen att genom direktåtkomst via Sjöbasis förmedla personuppgifter i brottsbekämpande syfte till andra brottsbekämpande myndigheter.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag

De föreslagna lagändringarna ska träda i kraft den 1 mars 2026.

Regeringens bedömning

Det finns inget behov av övergångsbestämmelser.

Promemorians förslag och bedömning

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen av remissinstanserna invänder mot förslaget eller bedömningen i dessa delar.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Med hänsyn till det allvarliga säkerhetsläget instämmer regeringen i promemorians bedömning att de föreslagna ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Den tidigaste möjliga tidpunkten för ikraftträdandet bedöms vara den 1 mars 2026.

Regeringen anser i likhet med promemorians bedömning att de förslag som förs fram i propositionen inte är av sådan art att det finns behov av några särskilda övergångsbestämmelser.

8 Konsekvenser

8.1 Konsekvenser för totalförsvaret, det brottsbekämpande arbetet och för enskilda

Regeringens bedömning

Förslagen bedöms bidra till att det brottsbekämpande arbetet stärks för samhället i stort och även till att Sveriges totalförsvarsförmåga stärks. Förslagen bedöms innebära att samhällets förmåga att upptäcka och agera mot miljöhot och andra hot inom det maritima området ökar.

Förslagen bedöms innebära en viss ökad behandling av personuppgifter som kan komma att innebära ett intrång i den personliga integriteten. De föreslagna nya och ändrade sekretessbestämmelserna bedöms dock stärka skyddet för den personliga integriteten. Sammantaget bedöms intrånget i den personliga integriteten vara proportionerligt.

Promemorians bedömning

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna

Majoriteten av remissinstanserna instämmer med eller invänder inte mot bedömningen.

Sveriges advokatsamfund för fram att promemorians förslag innebär att fler uppgifter om enskilda ska vara tillgängliga för fler aktörer och för fler syften. Detta innebär ökade risker för den personliga integriteten. Samfundet anser att det borde föras resonemang och göras bedömningar kring risker, sårbarheter och tänkbara skador tillsammans med vilka säkerhetsåtgärder som dessa bör leda till. Enligt samfundet bör det göras överväganden kring exempelvis loggning, behörighetsadministration och behörighetsbegränsning samt tekniska säkerhetsåtgärder som kryptering.

Skälen för regeringens bedömning

Konsekvenser för totalförsvaret och det brottsbekämpande arbetet

Kustbevakningens underrättelseverksamhet är i dag begränsad till myndighetens direkta brottsbekämpning. Kustbevakningen har dock särskilda kompetenser och förmågor knutet till det maritima området, vilka saknas hos många andra myndigheter, och som skulle kunna vara till stor nytta även vid underrättelseverksamhet som rör annan brottslighet än sådan som omfattas av den direkta brottsbekämpningen. Regeringen bedömer att det föreslagna utökade underrättelseuppdraget kommer att medföra att Kustbevakningens kompetens och förmåga kommer att utnyttjas på ett bättre sätt och på så sätt kan vara till nytta för andra brottsbekämpande myndigheter. Förslaget bedöms leda till att Kustbevakningen ges större möjlighet att bidra till arbetet mot bland annat

den organiserade brottsligheten och stärka totalförsvaret i stort, genom att kunna lämna inhämtade underrättelseuppgifter till andra brottsbekämpande myndigheter som har en mer begränsad närvaro i den maritima miljön. Det är av ett stort samhällsintresse att Kustbevakningen i så stor utsträckning som möjligt kan bidra med sin kompetens och sina förmågor till att stärka totalförsvarsförmågan och bidra till det brottsbekämpande arbetet, även när detta bedrivs av andra myndigheter. Regeringens bedömning är därför att förslagen kommer att inverka positivt på brottsbekämpningen och på totalförsvarsförmågan i stort.

Om Kustbevakningens underrättelseuppdrag inte skulle utökas utöver den direkta brottsbekämpningen bedöms det leda till att en förbättring av möjligheten att utreda och förhindra vissa brott med koppling till den maritima miljön uteblir. Om uppdraget inte utvidgas bedömer regeringen att det också skulle innebära att Sveriges förmåga att upptäcka och analysera avvikelser i sjölägesbilden inte utvecklas på det sätt som omvärldsläget kräver. Det skulle i sin tur kunna innebära att exempelvis miljöhot, hot mot kritisk undervattensinfrastruktur och systemhotande brottslighet med maritim koppling inte upptäcks på grund av att de relevanta myndigheterna inte får tillgång till relevant sammanställd sjöinformation. Sveriges förmåga att agera mot sådana hot skulle då försvagas.

De uppgifter som behandlas i Sjöbasis kommer huvudsakligen från Kustbevakningen själv eller från andra berörda myndigheter. Regeringen bedömer att de föreslagna nya reglerna i offentlighets- och sekretesslagen kommer att göra det möjligt för myndigheter att rapportera in flera, även känsliga och sekretessbelagda, uppgifter i Sjöbasis än vad som sker i dag, utan att dessa blir offentliga. Det är enligt regeringen viktigt att säkerställa att så många uppgifter som möjligt kan rapporteras in i Sjöbasis för att få ett så gott underlag som möjligt för Kustbevakningens verksamhet. Detta möjliggör ett utökat uppdrag för Kustbevakningen för att kunna skapa mer kompletta sjölägesbilder och analyser av dessa och ger bättre förutsättningar för myndighetens underrättelseverksamhet, såväl inom som utom den direkta brottsbekämpningen.

Om det inte införs nya sekretessbestämmelser för uppgifter i Sjöbasis bedömer regeringen att det finns en överhängande risk för att myndigheter inte kommer att rapportera in alla relevanta uppgifter i systemet. Följden av detta skulle bli att underlaget för Kustbevakningens analyser och underrättelseverksamhet skulle bli begränsat. Detta skulle i sin tur innebära att Kustbevakningens förmåga att bidra till att stärka totalförsvaret och till andra brottsbekämpande myndigheters arbete inte skulle kunna utnyttjas fullt ut. Mot bakgrund av det rådande säkerhetsläget och de samhällsproblem som finns med bland annat organiserad brottslighet bedömer regeringen att det är av största vikt att Kustbevakningens kompetenser och förmågor kan utnyttjas till fullo.

För att Kustbevakningen ska ha möjlighet att bidra med exempelvis analyser eller underrättelseuppgifter till andra myndigheter finns det även ett behov av att de föreslagna bestämmelserna om sekretess till skydd för allmänna intressen ska gälla oavsett hos vilken myndighet uppgiften förekommer. Om så inte vore fallet skulle det kunna innebära att uppgifter som omfattas av sekretess, som skulle vara viktiga för den mottagande

Prop. 2025/26:36 myndigheten, inte kan lämnas till myndigheten utan att uppgifterna riskerar att röjas.

Konsekvenser för enskilda

Om Kustbevakningen ges i uppdrag att skapa mer kompletta sjölägesbilder och analyser av dessa samt ges möjligheter till en ökad samverkan i Sjöövervakningsrådet, kan detta förväntas att i viss mån öka den behandling av personuppgifter som sker i Kustbevakningen.

Om Kustbevakningens underrättelseuppdrag utökas till att omfatta fler brottstyper än i dag så kan detta förväntas medföra en viss ökning av behandlingen av integritetskänsliga personuppgifter. Dessutom bedöms mängden personuppgifter av integritetskänslig karaktär som behandlas i Sjöbasis att öka i och med att systemet även avses användas i brottsbekämpande syften. I detta sammanhang kan det emellertid konstateras att Kustbevakningen redan i dag behandlar den typen av uppgifter inom ramen för sin brottsbekämpande verksamhet. Att delar av denna verksamhet i stället kommer att bedrivas inom ramen för Sjöbasis bedömer regeringen inte kommer medföra mer än ett begränsat intrång i den personliga integriteten.

De föreslagna ändringarna i bestämmelserna om personuppgiftsbehandling kommer att ge Kustbevakningen möjlighet att behandla personuppgifter för fler syften än vad som sker i dag, bland annat i syfte att kunna utverka mer kompletta sjölägesbilder och analyser av dessa. Detta skulle i viss mån kunna leda till en ökad behandling av känsliga personuppgifter jämfört med vad som sker i dag. Kustbevakningen bedömer i promemorian att en sådan verksamhet endast i begränsad omfattning kommer att vara på en så detaljerad nivå att personuppgifter kommer att förekomma i denna. Dessutom konstateras att de personuppgifter som ändå kommer att hanteras vid utförandet av sådana uppdrag till största delen kommer att ha sitt ursprung i Sjöbasis eller andra system hos myndigheten, vilket innebär att det rör sig om personuppgifter som redan i dag behandlas av myndigheten. Regeringen bedömer mot denna bakgrund att den förväntade ökningen av behandling av personuppgifter är begränsad och att vikten av att möjliggöra för Kustbevakningen att kunna få de utökade uppdragen väger tyngre än det begränsade intrånget i den personliga integriteten som det förväntas innebära. Om Kustbevakningen inte tillåts behandla personuppgifter för de föreslagna syftena skulle myndigheten nämligen inte kunna ges de ytterligare samhällsviktiga uppdrag som den efterfrågat.

I samband med överväganden kring den ökade personuppgiftsbehandlingen och det intrång i den personliga integriteten som det kan medföra bör det även beaktas att det nu föreslås nya sekretessbestämmelser. Bland annat föreslås sekretess till skydd för uppgifter som behandlas i Sjöbasis, och ändringar som syftar till att säkerställa att de skyddsvärda uppgifter om enskilda personliga förhållanden som förekommer i Sjöbasis ska omfattas av sekretess. Regeringen bedömer att förslagen i dessa delar kommer att ha positiva konsekvenser för enskildas personliga integritet.

Som *Sveriges advokatsamfund* för fram har det i detta sammanhang även betydelse såväl vilka tekniska säkerhetsåtgärder som omgärdar

uppgifterna som hur tillgång loggas och behörigheter till uppgifterna administreras. Kustbevakningen för i promemorian fram att risker som rör den personliga integriteten kan hanteras genom tekniska lösningar i Sjöbasis som begränsar tillgången till uppgifter. Bland annat kan tillgången till uppgifter som behandlas i brottsbekämpande syfte begränsas till enbart de brottsbekämpande myndigheter som behöver dessa uppgifter i sitt brottsbekämpande arbete. Sjöbasis ska också utformas så att de personuppgifter som andra brottsbekämpande myndigheter ges tillgång till är sådana som får göras gemensamt tillgängliga enligt 3 kap. 2 § lagen om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område. Vad gäller de personuppgifter som behandlas inom ramen för Kustbevakningens sjöövervakningsuppdrag så regleras tillgången till dessa redan i dag både på myndighetsnivå och användarnivå, med utgångspunkt i bestämmelserna om direktåtkomst i kustbevakningsdatalagen. Regeringen bedömer att denna reglering av myndigheters och enskilda användares åtkomst till personuppgifter i Sjöbasis bidrar till att minska riskerna. Kustbevakningen har också möjlighet att vidta andra tekniska säkerhetsåtgärder som kan minska riskerna för exempelvis obehörigt användande eller intrång i systemen.

Sammantaget bedömer regeringen att det intrång i den personliga integriteten som förslagen förväntas medföra är proportionerliga i förhållande till de behov av en utökad förmåga som Kustbevakningen behöver utveckla för att kunna utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

8.2 Konsekvenser för statliga myndigheter

Regeringens bedömning

De åtgärder som Kustbevakningen behöver vidta till följd av förslagen om ett utökat underrättelseuppdrag, nya och ändrade sekretessbestämmelser och nya bestämmelser om personuppgiftsbehandling bedöms kunna finansieras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Förslagen bedöms endast medföra marginella kostnader för Polismyndigheten och Tullverket. Kostnaderna bedöms kunna finansieras inom respektive myndighets befintliga ekonomiska ramar.

Promemorians bedömning

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna

Remissinstanserna är positiva till eller lämnar inte några synpunkter på bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning

Regeringen föreslår ändringar i personuppgiftslagstiftningen, nya och ändrade sekretessbestämmelser och ett utökat underrättelseuppdrag. De nya bestämmelserna om personuppgiftsbehandling och sekretessregler möjliggör för Kustbevakningen att behandla personuppgifter och medför att vissa uppgifter omfattas av sekretess. Personuppgiftsbehandlingen bedöms emellertid inte öka i sådan omfattning att det påverkar myndighetens verksamhet i någon större omfattning. Förslaget om ett utökat underrättelseuppdrag innebär att myndigheten i större utsträckning kommer att bedriva verksamhet i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet. I samband med det utökade underrättelseuppdraget ska Sjöbasis även användas i brottsbekämpande syfte. Detta kommer enligt regeringens bedömning innebära ett behov av en viss systemutveckling av Sjöbasis för att möjliggöra ett ändamålsenligt och effektivt utnyttjande av systemet i detta syfte. Därtill kan det utökade underrättelseuppdraget medföra att det ställs högre krav på myndighetens underrättelse- och analysförmåga, varför det kan komma att behöva rekryteras ytterligare personal med relevant underrättelse- och analyskompetens. Regeringen konstaterar dock att Kustbevakningen redan i dag bedriver underrättelseverksamhet inom ramen för myndighetens direkta brottsbekämpning, varför nödvändig kompetens i dessa delar till största delen redan bedöms finnas hos myndigheten.

Regeringen bedömer att de eventuella nyrekryteringar som är hänförliga till det utökade underrättelseuppdraget kommer att vara begränsade. Inte heller framstår den systemutveckling som kommer att behövas för att möjliggöra att Sjöbasis ska kunna användas även i brottsbekämpande syfte som särskilt omfattande. Det utökade uppdraget bedöms således inte bli så omfattande att det inte kan anses rymmas inom befintliga ekonomiska ramar.

Det utökade underrättelseuppdraget syftar delvis till att utnyttja Kustbevakningens särskilda kompetenser för att kunna bistå andra brottsbekämpande myndigheter. Det kan därför antas att förslaget kan komma att innebära en viss ökad samverkan mellan Kustbevakningen och Polismyndigheten och Tullverket. Regeringen bedömer dock att detta endast kommer att innebära marginellt ökade kostnader för de berörda myndigheterna och att dessa kostnader kan finansieras inom ramen för respektive myndighets befintliga ekonomiska ramar.

8.3 Övriga konsekvenser

Regeringens förslag bedöms inte påverka några andra aktörer än de som beskrivits ovan i någon väsentlig omfattning. Regeringen bedömer inte heller att förslagen påverkar Sveriges åtaganden i förhållande till EU.

Förslagen bedöms inte få några konsekvenser för miljön, företagen, det kommunala självstyret, jämställdheten, människors hälsa eller sysselsättningen.

9.1 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

18 kap.

Sjöövervakning

18 b § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, om det kan antas att verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

Paragrafen, som är ny, reglerar sekretess för uppgifter som hänför sig till Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, för närvarande benämnd Sjöbasis. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Första stycket innehåller en bestämmelse om sekretess till skydd för allmänna intressen. Bestämmelsen är tillämplig på uppgifter som hänför sig till Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, Sjöbasis. Bestämmelsen är tillämplig på alla uppgifter som förekommer i Sjöbasis. Att sekretessen hänför sig till uppgifterna i registret innebär att sekretessen följer med uppgiften när den överlämnas från Kustbevakningens register och kan tillämpas av den myndighet som förvarar uppgiften.

Sekretessen gäller för en uppgift om det kan antas att verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om uppgiften röjs. Bestämmelsen innehåller ett s.k. rakt skaderekvisit, vilket innebär en presumtion för offentlighet. Med uttrycket verksamhet som avser sjöövervakning menas myndigheternas arbete med att upptäcka händelser till sjöss och skapa sig en bild av sjöläget för att kunna agera mot hot och händelser i den maritima miljön.

Exempel på uppgifter som kan antas motverka verksamhet som avser sjöövervakning kan vara uppgifter om fartygs position, kurs och fart, samt uppgifter om att en myndighet verkar inom vissa geografiska områden eller mot vissa typer av fartyg eller att myndigheterna verkar med vissa typer av fordon eller fartyg. Andra exempel är uppgifter av vilka slutsatser kan dras kring omfattningen och inriktningen av myndigheternas arbete med att följa fartygsrörelser, flygövervakning eller annan teknisk övervakning. Det kan också röra sig om uppgifter som enskilt eller tillsammans med andra visar på myndigheternas förmåga att identifiera händelser till sjöss eller vilken inriktning myndigheterna har på sin sjöövervakning. Detsamma kan gälla uppgifter som kan visa på mönster i myndigheternas övervakning eller inspektionsverksamhet samt uppgifter som innebär att slutsatser kan dras om krisberedskap eller totalförsvaret i den maritima miljön. Det ankommer på myndigheterna att i varje enskilt fall bedöma om det kan antas att ett röjande av uppgifterna motverkar verksamhet som avser sjöövervakning.

Enligt *andra stycket* gäller sekretessen för en uppgift i en allmän handling i högst fyrtio år.

18 c § *Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen (2019:429), om det kan antas att verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om uppgiften röjs.
 För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.*

Paragrafen, som är ny, reglerar sekretess för uppgifter som hänför sig till Kustbevakningens analysverksamhet av sjörelaterad information. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Första stycket innehåller en bestämmelse om sekretess till skydd för allmänna intressen. Sekretessen är tillämplig på uppgifter som förekommer i Kustbevakningens analysverksamhet av sjörelaterad information, vilken definieras i den föreslagna nya 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen (2019:429). Att sekretessen hänför sig till uppgifterna innebär att sekretessen följer med uppgiften när den överlämnas från Kustbevakningen till andra myndigheter och kan tillämpas av den myndighet som förvarar uppgiften.

Sekretessen gäller för en uppgift om det kan antas att en verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om uppgiften röjs. Bestämmelsen innehåller ett s.k. rakt skaderekvisit, vilket innebär en presumtion för offentlighet. Vad gäller uttrycket verksamhet som avser sjöövervakning, se författningskommentaren till 18 b §. De uppgifter som kan komma att omfattas av sekretess enligt bestämmelsen är i allt väsentlig av samma slag som enligt den föreslagna nya 18 b §. Därtill kan, vad gäller analysverksamheten, även uppgifter som visar på Kustbevakningens metoder och arbetssätt vid analysverksamheten typiskt sett anses kunna motverka en verksamhet som avser sjöövervakning om de röjs. Samma sak gäller för uppgifter som visar på vilket fokus och vilka inriktningar på analyserna som andra myndigheter efterfrågar från Kustbevakningen.

Enligt *andra stycket* gäller sekretessen för en uppgift i en allmän handling i högst fyrtio år.

29 kap.

Sjöövervakning

13 a § Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation för uppgift om en enskilds *personliga eller ekonomiska förhållanden*, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. *Om uppgiften avser en enskilds personliga förhållanden gäller dock sekretessen i högst juttio år.*

Paragrafen reglerar sekretess för uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som förekommer i verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register Sjöbasis. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Första stycket utökas med en bestämmelse om sekretess för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Bestämmelsen är utformad med ett rakt skaderekvisit, dvs. med en presumtion för offentlighet.

Bestämmelsen innebär att bl.a. vissa uppgifter som förekommer i sådana förhandsanmälningar från sjöfarten som Kustbevakningen tar emot via det svenska fartygsrapporteringsystemet Maritime Single Window kan omfattas av sekretess. Dessa kan innehålla bl.a. kontaktuppgifter och uppgift om enskilds förekomst i Schengens informationssystem, SIS. Även uppgifter om bl.a. enskildas avgångshamn och destinationshamn kan omfattas av sekretess om de möjliggör en kartläggning av enskildas resmönster och beteendemönster. Uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som kan omfattas av sekretess kan även komma att rapporteras in till Sjöbasis från Kustbevakningens operativa verksamhet.

Enligt *andra stycket* gäller sekretessen för en uppgift i en allmän handling i högst tjugo år om uppgiften avser en enskilds ekonomiska förhållanden och i högst sjuttio år om uppgiften avser en enskilds personliga förhållanden.

13 b § *Sekretess gäller hos Kustbevakningen i sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen (2019:429) för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.*

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Om uppgiften avser en enskilds personliga förhållanden gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Paragrafen, som är ny, reglerar sekretess för uppgifter om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i Kustbevakningens analysverksamhet av sjörelaterad information. Övervägandena finns i avsnitt 5.5.

Första stycket innehåller en bestämmelse om sekretess till skydd för enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i Kustbevakningens analysverksamhet. Bestämmelsen är utformad med ett rakt skaderekvisit, dvs. med en presumtion för offentlighet. Sekretessen motsvarar den föreslagna nya lydelsen av bestämmelsen till skydd för uppgifter om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i Sjöbasis i 29 kap. 13 a §, se kommentaren till den bestämmelsen.

Enligt *andra stycket* gäller sekretessen för en uppgift i en allmän handling i högst tjugo år om uppgiften avser en enskilds ekonomiska förhållanden och i högst sjuttio år om uppgiften avser en enskilds personliga förhållanden.

9.2 Förslaget till lag om ändring i kustbevakningslagen (2019:32)

3 kap.

2 § Kustbevakningens direkta brottsbekämpning omfattar brott som rör

1. skyddslagstiftning i

- a) lagen (2004:487) om sjöfartsskydd,
- b) skyddslagen (2010:305), och
- c) lagen (2016:319) om skydd för geografisk information,

2. sjötrafik och sjösäkerhet i

a) lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn,

b) lagen (1983:294) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän flottled,

c) mönstringslagen (1983:929),

d) sjölagen (1994:1009),

e) lagen (1994:1776) om skatt på energi,

f) lagen (1998:958) om vilotid för sjömän,

g) fartygssäkerhetslagen (2003:364),

h) lagen (2006:263) om transport av farligt gods,

i) barlastvattenlagen (2009:1165), och

j) lagen (2021:626) om förarbevis för vattenskotter,

3. vattenförorening och miljö i

a) 10 kap. 1 § lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, och

b) 29 kap. 1 § första stycket 1 miljöbalken i fråga om utsläpp från fritidsfartyg, samt 29 kap. 2–2 b §§, 4 § första stycket 1 j i fråga om otillåten hantering av ammunition som innehåller bly, 4 a § och 8 § första stycket 12 och 13 samma balk,

4. överträdelser av fiske- och jaktlagstiftning i

a) jaktlagen (1987:259),

b) fiskelagen (1993:787),

c) lagen (1994:1709) om EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken, och

d) vapenlagen (1996:67),

5. fornminnen och vrak i

a) 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950), och

b) lagen (1995:732) om skydd för gravfriden vid vraket efter passagerarfartyget Estonia,

6. Sveriges maritima zoner i

a) lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, och

b) lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon,

7. trafikbrottslagstiftning i 4 och 4 a §§ lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, och

8. tulllagstiftning i

a) inregränslagen (1996:701),

b) lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,

c) lagen (2000:1225) om straff för smuggling,

d) lagen (2006:1329) om handel med vissa varor som kan användas till dödsstraff eller tortyr, m.m., och

e) tullagen (2016:253).

Brott som har begåtts i Sveriges maritima zoner omfattas alltid av den direkta brottsbekämpningen.

Kustbevakningens uppgift att självständigt förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet omfattar alla brott som begås i den maritima miljön och som har samband med myndighetens uppdrag.

Regeringen får meddela föreskrifter om att ytterligare brott med endast böter i straffskalan ska ingå i den direkta brottsbekämpningen.

I paragrafen regleras vilka brott som omfattas av Kustbevakningens direkta brottsbekämpning. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.1.

Tillägget i paragrafens *tredje stycke* innebär att Kustbevakningens uppgift att självständigt förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet, dvs. myndighetens underrättelseverksamhet, ska omfatta fler brott än bara de som omfattas av den direkta brottsbekämpningen. Utökningen av uppdraget innebär inte att Kustbevakningen ges några ytterligare befogenheter inom ramen för den direkta brottsbekämpningen, utan innebär endast en utvidgning av de brottstyper som omfattas av myndighetens uppdrag att självständigt förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet, dvs. underrättelseverksamheten.

Det utökade underrättelseuppdraget är inte begränsat till vissa angivna brottstyper utan omfattar alla brott som begås i den maritima miljön och som har samband med Kustbevakningens uppdrag. För att det ska anses finnas ett samband mellan en viss brottstyp och Kustbevakningens uppdrag bör normalt sett myndighetens särskilda kompetens eller förmågor vara kopplade till underrättelseuppdraget. Ett samband med myndighetens uppdrag bör också finnas om brottslig verksamhet, rörande brott som förvisso inte ingår i Kustbevakningens direkta brottsbekämpning, upptäcks inom ramen för myndighetens sjöövervaknings- eller analysverksamhet.

Brottstyper som normalt får anses inrymmas inom det utökade uppdraget är exempelvis människosmuggling, brott mot lagen (2025:327) om internationella sanktioner och systematiska båtstölder. Andra typer av brottslighet, som förvisso begås i den maritima miljön men som inte har någon koppling till Kustbevakningens uppdrag i övrigt, faller utanför underrättelseuppdraget.

9.3 Förslaget till lag om ändring i kustbevakningsdatalagen (2019:429)

2 § Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Kustbevakningens operativa verksamhet som rör

1. sjöövervakning,
2. räddningstjänst,
3. samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation,
4. *insamling, bearbetning och analyser av sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget och andra berörda myndigheters behov samt förmedling av sjölägesbilder och analyser till berörda myndigheter, och*
5. internationellt samarbete.

Lagen gäller inte vid behandling av personuppgifter som omfattas av lagen (2018:1695) om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Bestämmelsen reglerar vilka verksamheter hos Kustbevakningen som omfattas av kustbevakningsdatalagens (2019:429) tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Enligt *punkten 4* ska lagen gälla vid behandling av personuppgifter i Kustbevakningens operativa verksamhet som rör insamling, bearbetning och analys av sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget eller andra myndigheters behov samt förmedla dessa till berörda myndigheter, dvs. vid Kustbevakningens analysverksamhet av sjörelaterad information.

7 § Personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för att

1. bedriva sjöövervakning för att övervaka den allmänna ordningen och säkerheten till sjöss samt bedriva den kontroll och tillsyn som Kustbevakningen är skyldig att utföra,

2. bedriva räddningstjänst,

3. samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter,

4. *samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget och andra berörda myndigheters behov samt förmedla sjölägesbilder och analyser till berörda myndigheter,*

5. utreda och besluta i ärenden om vattenföroreningsavgift och ta emot sådana avgifter, eller

6. fullgöra skyldigheter inom ramen för internationellt samarbete med sjöövervakning och räddningstjänst.

Bestämmelsen reglerar när Kustbevakningen får behandla personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Enligt *punkten 4* får Kustbevakningen behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget eller andra myndigheters behov samt förmedla dessa till berörda myndigheter, dvs. vid myndighetens analysverksamhet av sjörelaterad information.

Sammanfattning av promemorian Hemställan om lag- och förordningsändringar för en mer effektiv samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation samt insamling, bearbetning och analys av sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget eller andra myndigheters behov

Promemorian avser författningsändringar som syftar till att möjliggöra för Kustbevakningen att utveckla sitt arbete med att, i samverkan med andra myndigheter, samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation samt att möjliggöra för Kustbevakningen att skapa mer kompletta och relevanta sjölägesbilder och analysera dessa för eget och andras behov samt förmedla dessa till berörda myndigheter. Promemorian avser också författningsändringar som syftar till att utöka Kustbevakningens uppdrag att självständigt förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet.

De föreslagna ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Det saknas behov av övergångsbestämmelser.

Promemorians lagförslag

Förslag till ändringar i kustbevakningslagen (2019:32)

3 kap. 2 §

Nuvarande lydelse

Kustbevakningens direkta brottsbekämpning omfattar brott som rör

Föreslagen lydelse

Kustbevakningens direkta brottsbekämpning omfattar brott som rör

1. skyddslagstiftning i

a) lagen (2004:487) om sjöfartsskydd,

b) skyddslagen (2010:305), och

c) lagen (2016:319) om skydd för geografisk information,

2. sjötrafik och sjösäkerhet i

a) lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn,

b) lagen (1983:294) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän flottled,

c) mönstringslagen (1983:929),

d) sjölagen (1994:1009),

e) lagen (1994:1776) om skatt på energi,

f) lagen (1998:958) om vilotid för sjömän,

g) fartygssäkerhetslagen (2003:364),

h) lagen (2006:263) om transport av farligt gods,

i) barlastvattenlagen (2009:1165), och

j) lagen (2021:626) om förarbevis för vattenskoter,

3. vattenförorening och miljö i

a) 10 kap. 1 § lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, och

b) 29 kap. 1 § första stycket 1 miljöbalken i fråga om utsläpp från fritidsfartyg, samt 29 kap. 2-2 b §§, 4 § första stycket 1 j i fråga om otillåten hantering av ammunition som innehåller bly, 4 a § och 8 § första stycket 12 och 13 samma balk,

1. skyddslagstiftning i

a) lagen (2004:487) om sjöfartsskydd,

b) skyddslagen (2010:305), och

c) lagen (2016:319) om skydd för geografisk information,

2. sjötrafik och sjösäkerhet i

a) lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn,

b) lagen (1983:294) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän flottled,

c) mönstringslagen (1983:929),

d) sjölagen (1994:1009),

e) lagen (1994:1776) om skatt på energi,

f) lagen (1998:958) om vilotid för sjömän,

g) fartygssäkerhetslagen (2003:364),

h) lagen (2006:263) om transport av farligt gods,

i) barlastvattenlagen (2009:1165), och

j) lagen (2021:626) om förarbevis för vattenskoter,

3. vattenförorening och miljö i

a) 10 kap. 1 § lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, och

b) 29 kap. 1 § första stycket 1 miljöbalken i fråga om utsläpp från fritidsfartyg, samt 29 kap. 2-2 b §§, 4 § första stycket 1 j i fråga om otillåten hantering av ammunition som innehåller bly, 4 a § och 8 § första stycket 12 och 13 samma balk,

4. överträdelser av fiske- och jaktlagstiftning i

- a) jaktlagen (1987:259),
- b) fiskelagen (1993:787),
- c) lagen (1994:1709) om EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken, och
- d) vapenlagen (1996:67),

5. fornminnen och vrak i

a) 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950), och

b) lagen (1995:732) om skydd för gravfriden vid vraket efter passagerarfartyget Estonia, och

6. Sveriges maritima zoner i

a) lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, och

b) lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon.

Brott som har begåtts i Sveriges maritima zoner omfattas alltid av den direkta brottsbekämpningen.

Regeringen får meddela föreskrifter om att ytterligare brott med endast böter i straffskalan ska ingå i den direkta brottsbekämpningen.

4. överträdelser av fiske- och jaktlagstiftning i

- a) jaktlagen (1987:259),
- b) fiskelagen (1993:787),
- c) lagen (1994:1709) om EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken, och
- d) vapenlagen (1996:67),

5. fornminnen och vrak i

a) 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950), och

b) lagen (1995:732) om skydd för gravfriden vid vraket efter passagerarfartyget Estonia, och

6. Sveriges maritima zoner i

a) lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, och

b) lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon.

Brott som har begåtts i Sveriges maritima zoner omfattas alltid av den direkta brottsbekämpningen.

Kustbevakningens uppgift att självständigt förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet omfattar alla brott som begås i den maritima miljön och som har samband med myndighetens uppdrag i övrigt.

Regeringen får meddela föreskrifter om att ytterligare brott med endast böter i straffskalan ska ingå i den direkta brottsbekämpningen.

Förslag till ändringar i offentlighets- och sekretesslagen
(2009:400)

18 kap 18 b §

Föreslagen lydelse

Samordning av civila behov av sjöövervakning m.m.

Sekretess gäller för uppgift som förekommer i verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

18 kap. 18 c §

Föreslagen lydelse

Överföring av sekretess

Får en myndighet en uppgift som är sekretessreglerad enligt 18 b § för att användas i den mottagande myndighetens verksamhet, blir 18 b § tillämplig på uppgiften hos den mottagande myndigheten även efter att uppgiften tagits ut ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation.

18 kap. 18 d §

Föreslagen lydelse

Insamling, bearbetning och analys av sjörelaterad information

Sekretess gäller hos Kustbevakningen för uppgift som förekommer i verksamhet som avser insamling, bearbetning och analys av sjörelaterad information

som syftar till att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

18 kap. 18 e §

Föreslagen lydelse

Överföring av sekretess

Får en myndighet en uppgift som är sekretessreglerad enligt 18 d § från Kustbevakningen, blir 18 d § tillämplig på uppgiften också hos den mottagande myndigheten.

29 kap. 13 a §

Nuvarande lydelse

Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Föreslagen lydelse

Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation

- 1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och*
- 2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än vad som avses i 1, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.*

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Om uppgiften avser den enskildes personliga förhållanden gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

29 kap. 13 b §

Föreslagen lydelse

Överföring av sekretess

Får en myndighet en uppgift som är sekretessreglerad enligt 13 a § för att användas i den mottagande myndighetens verksamhet, blir 13 a § tillämplig på uppgiften hos den mottagande myndigheten även efter att uppgiften tagits ut ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation.

29 kap. 13 c §

Föreslagen lydelse

Insamling, bearbetning och analys av sjörelaterad information

Sekretess gäller hos Kustbevakningen i verksamhet som avser insamling, bearbetning och analys av sjörelaterad information som syftar till att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa

- 1. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och*
- 2. för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än vad som avses i 1, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.*

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Om uppgiften avser den enskildes personliga förhållanden gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Får en myndighet en uppgift som är sekretessreglerad enligt 13 c § från Kustbevakningen, blir 13 c § tillämplig på uppgiften också hos den mottagande myndigheten.

Förslag till ändringar i kustbevakningsdatalagen (2019:429)

2 §

Nuvarande lydelse

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Kustbevakningens operativa verksamhet som rör

1. sjöövervakning,
2. räddningstjänst,
3. samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, och
4. internationellt samarbete.

Lagen gäller inte vid behandling av personuppgifter som omfattas av lagen (2018:1695) om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område.

Föreslagen lydelse

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Kustbevakningens operativa verksamhet som rör

1. sjöövervakning,
2. räddningstjänst,
3. samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation,
4. insamling, bearbetning och analys av sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget och andra berörda myndigheters behov samt förmedling av dessa till berörda myndigheter, och
5. internationellt samarbete.

Lagen gäller inte vid behandling av personuppgifter som omfattas av lagen (2018:1695) om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område.

7 §

Nuvarande lydelse

Personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för att

1. bedriva sjöövervakning för att övervaka den allmänna ordningen och säkerheten till sjöss samt bedriva den kontroll och tillsyn som Kustbevakningen är skyldig att utföra,
2. bedriva räddningstjänst,
3. samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter,
4. utreda och besluta i ärenden om vattenföroreningsavgift och ta emot sådana avgifter, eller

Föreslagen lydelse

Personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för att

1. bedriva sjöövervakning för att övervaka den allmänna ordningen och säkerheten till sjöss samt bedriva den kontroll och tillsyn som Kustbevakningen är skyldig att utföra,
2. bedriva räddningstjänst,
3. samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter,
4. samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information i syfte att skapa

5. fullgöra skyldigheter inom ramen för internationellt samarbete med sjöövervakning och räddningstjänst.

sjölägesbilder och analyser av dessa för eget och andra berörda myndigheters behov samt förmedla dessa till berörda myndigheter,

5. utreda och besluta i ärenden om vattenföroreningsavgift och ta emot sådana avgifter, eller
6. fullgöra skyldigheter inom ramen för internationellt samarbete med sjöövervakning och räddningstjänst.

Prop. 2025/26:36
Bilaga 2

Förslag till ändring i lagen (2018:1695) om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område

2 kap. 1 §

Nuvarande lydelse

Kustbevakningen får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att myndigheten ska kunna utföra följande uppgifter:

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet,
2. utreda eller lagföra brott,
3. upprätthålla allmän ordning och säkerhet, eller
4. fullgöra förpliktelser som följer av internationella åtaganden.

Föreslagen lydelse

Kustbevakningen får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att myndigheten ska kunna utföra följande uppgifter:

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet,
2. utreda eller lagföra brott,
3. upprätthålla allmän ordning och säkerhet,
4. fullgöra förpliktelser som följer av internationella åtaganden,
5. *i brottsbekämpande syfte samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter, eller*
6. *i brottsbekämpande syfte samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information för att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget och andra berörda myndigheters behov samt förmedla dessa till berörda myndigheter.*

Efter remiss har yttranden kommit in från Affärsverket svenska kraftnät, Brottsförebyggande rådet, Ekobrottsmyndigheten, Försvarmakten, Hav- och vattenmyndigheten, Integritetsskyddsmyndigheten, Journalistförbundet, Justitiekanslern, Kammarrätten i Stockholm, Länsstyrelsen i Blekinge län, Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Migrationsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Polismyndigheten, Post- och telestyrelsen, Sjöfartsverket, Skatteverket, Statens energimyndighet, Strålsäkerhetsmyndigheten, Svensk Sjöfart, Sveriges advokatsamfund, Sveriges geologiska undersökning, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, Säkerhetspolisen, Tidningsutgivarna, Transportstyrelsen, Tull-Kust, Tullverket och Åklagarmyndigheten.

Därutöver har yttrande kommit in från Kungliga Örlogsmannasällskapet.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Gotlands län, Myndigheten för totalförsvarsanalys, Regelrådet, Riksdagens ombudsmän, Seko sjöfolk, Sveriges Kommuner och Regioner och Transportföretagen Sjöfart.

Lagrådsremissens lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 29 kap. 13 a § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 18 kap. 18 b och 18 c §§ och 29 kap. 13 b §, och närmast före 18 kap. 18 b § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

Samordning av civila behov av sjöövervakning

18 b §

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, om det kan antas att verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

18 c §

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen (2019:429), om det kan antas att verksamhet som avser sjöövervakning motverkas om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.

29 kap.
13 a §¹

Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation för uppgift om en enskilds *affärs- eller driftförhållanden*, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register för samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation för uppgift om en enskilds *personliga eller ekonomiska förhållanden*, om det kan antas att den enskilde lider skada *eller men* om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. *Om uppgiften avser en enskilds personliga förhållanden gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.*

13 b §

Sekretess gäller hos Kustbevakningen i sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket 4 kustbevakningsdatalagen (2019:429) för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Om uppgiften avser en enskilds personliga förhållanden gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

¹ Senaste lydelse 2009:612.

Förslag till lag om ändring i kustbevakningslagen (2019:32)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 2 § kustbevakningslagen (2019:32) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §⁴

- Kustbevakningens direkta brottsbekämpning omfattar brott som rör
1. skyddslagstiftning i
 - a) lagen (2004:487) om sjöfartsskydd,
 - b) skyddslagen (2010:305), och
 - c) lagen (2016:319) om skydd för geografisk information,
 2. sjötrafik och sjösäkerhet i
 - a) lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn,
 - b) lagen (1983:294) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän flottled,
 - c) mönstringslagen (1983:929),
 - d) sjölagen (1994:1009),
 - e) lagen (1994:1776) om skatt på energi,
 - f) lagen (1998:958) om vilotid för sjömän,
 - g) fartygssäkerhetslagen (2003:364),
 - h) lagen (2006:263) om transport av farligt gods,
 - i) barlastvattenlagen (2009:1165), och
 - j) lagen (2021:626) om förarbevis för vattenskoter,
 3. vattenförorening och miljö i
 - a) 10 kap. 1 § lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, och
 - b) 29 kap. 1 § första stycket 1 miljöbalken i fråga om utsläpp från fritidsfartyg, samt 29 kap. 2–2 b §§, 4 § första stycket 1 j i fråga om otillåten hantering av ammunition som innehåller bly, 4 a § och 8 § första stycket 12 och 13 samma balk,
 4. överträdelser av fiske- och jaktlagstiftning i
 - a) jaktlagen (1987:259),
 - b) fiskelagen (1993:787),
 - c) lagen (1994:1709) om EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken, och
 - d) vapenlagen (1996:67),
 5. fornminnen och vrak i
 - a) 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950), och
 - b) lagen (1995:732) om skydd för gravfriden vid vraket efter passagerarfartyget Estonia,
 6. Sveriges maritima zoner i
 - a) lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, och
 - b) lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon,

7. trafikbrottslagstiftning i 4 och 4 a §§ lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, och

8. tullagstiftning i

a) inregränslagen (1996:701),

b) lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,

c) lagen (2000:1225) om straff för smuggling,

d) lagen (2006:1329) om handel med vissa varor som kan användas till dödsstraff eller tortyr, m.m., och

e) tullagen (2016:253).

Brott som har begåtts i Sveriges maritima zoner omfattas alltid av den direkta brottsbekämpningen.

Kustbevakningens uppgift att självständigt förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet omfattar alla brott som begås i den maritima miljön och som har samband med myndighetens uppdrag.

Regeringen får meddela föreskrifter om att ytterligare brott med endast böter i straffskalan ska ingå i den direkta brottsbekämpningen.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

Förslag till lag om ändring i kustbevakningsdatalagen (2019:429)

Härigenom föreskrivs att 2 och 7 §§ kustbevakningsdatalagen (2019:429) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Kustbevakningens operativa verksamhet som rör

1. sjöövervakning,
2. räddningstjänst,
3. samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation, *och*

3. samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation,

4. insamling, bearbetning och analyser av sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget och andra berörda myndigheters behov samt förmedling av sjölägesbilder och analyser till berörda myndigheter, och

4. internationellt samarbete.

5. internationellt samarbete.

Lagen gäller inte vid behandling av personuppgifter som omfattas av lagen (2018:1695) om Kustbevakningens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område.

7 §

Personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för att

1. bedriva sjöövervakning för att övervaka den allmänna ordningen och säkerheten till sjöss samt bedriva den kontroll och tillsyn som Kustbevakningen är skyldig att utföra,

2. bedriva räddningstjänst,

3. samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation till berörda myndigheter,

4. samla in, bearbeta och analysera sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget och andra berörda myndigheters behov samt förmedla sjölägesbilder och analyser till berörda myndigheter,

4. utreda och besluta i ärenden om vattenföroreningsavgift och ta emot sådana avgifter, eller

5. utreda och besluta i ärenden om vattenföroreningsavgift och ta emot sådana avgifter, eller

5. fullgöra skyldigheter inom ramen för internationellt samarbete

6. fullgöra skyldigheter inom ramen för internationellt samarbete

med sjöövervakning
räddningstjänst.

och med sjöövervakning
räddningstjänst.

och Prop. 2025/26:36
Bilaga 4

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2026.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2025-10-13

Närvarande: F.d. justitierådet Gudmund Toijer samt justitieråden Marie Jönsson och Jonas Malmberg

Kustbevakningens sjöövervakning

Enligt en lagrådsremiss den 2 oktober 2025 har regeringen (Försvarsdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
2. lag om ändring i kustbevakningslagen (2019:32),
3. lag om ändring i kustbevakningsdatalagen (2019:429).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättsakkunnige Klas Johansson.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen

29 kap. 13 a §

Paragrafen handlar om verksamhet som avser förande av eller uttag ur Kustbevakningens register Sjöbasis. Sekretess ska under vissa förutsättningar kunna gälla för uppgifter som avser en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Sekretessen ska gälla i högst sjuttio år respektive högst tjugo år.

Andra stycket har i lagrådsremissen formulerats på följande sätt: ”I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Om uppgiften avser en enskilds personliga förhållanden gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.”

Den generella skrivningen i första meningen om vad som gäller för uppgifter i allmänna handlingar måste ta sikte enbart på uppgifter om en enskilds ekonomiska förhållanden, något som enligt Lagrådets uppfattning borde uttryckas mer precist. Andra stycket är också uppbyggt som en huvudregel med ett undantag, trots att det är fråga om att reglera två typfall med var sin giltighetstid för sekretessen.

Lagrådet föreslår att andra stycket ges följande lydelse.

I fråga om uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år om uppgiften avser en enskilds personliga förhållanden och i högst tjugo år om uppgiften avser en enskilds ekonomiska förhållanden.

I 13 b § finns det bestämmelser om sekretess för uppgifter som rör Kustbevakningens analysverksamhet av sjörelaterad information. Liksom enligt 13 a § kan sekretess gälla för en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

Andra stycket om giltighetstiden för sekretessen har fått samma utformning som andra stycket i 13 a §. Lagrådet får därför hänvisa till vad som har anförts i anslutning till 13 a §.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar övriga lagförslag utan erinran.

Försvarsdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 30 oktober 2025

Närvarande: statsrådet Lotta Edholm, ordförande, och statsråden Waltersson Grönvall, Jonson, Forssell, Wykman, Liljestrand, Bohlin, Pourmokhtari, Rosencrantz, Dousa, Larsson, Britz

Föredragande: statsrådet Bohlin

Regeringen beslutar proposition Kustbevakningens sjöövervakning